

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 3/4 (446/447)

1987 rugpjūčio 5

Naujas berniukų bendrabutis

Vasario 16 gimnazija kasmet suruošia Jonines, į kurias suplaukia šimtai lietuvių iš Vakarų Vokietijos. Šiemet vietoje Joninių birželio 20 buvo suruoštas naujo berniukų bendrabučio, kainavusio 3,5 milijonų DM, pašventinimas. Tai buvo didelės ir gražios iškilmės, sutraukusios per 600 žmonių. Jos būtų buvusios dar šaunesnės, jei būtų buvęs gražus oras. Tačiau dangus jo pagailėjo - diena buvo vėsi ir lietinga.

Nepaisant blogo oro, Gimnazija jau šventės išvakarėse, birželio 19, susilaukė brangių svečių. Per 120 JAV-bių lietuvių, keliavusių trimis autobusais į Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmes Romoje, porai valandų užsuko į Gimnaziją. Tarp keliautojų buvo stambių mūsų mokyklos rėmėjų bei žadančių į ją ateinančiais mokslo metais atsiųsti savo vaikus. Čia juos pasitiko mokinių orkestras su lietuviškais maršais. Svečiai buvo pavaišinti palapinėje skrudintomis dešrelėmis bei kitais mėsos kepiniais su kopūstais ir vokišku alum iš statinių. Visi buvo labai patenkinti. Apgailestavo, kad turi laikytis griežto kelionės plano ir keliauti toliau.

Berniukų naujo bendrabučio pašventinimo iškilmės prasidėjo birželio 20 popiet. Į jas kvietė ant aukšto Romuvos pilies bokšto linksmi plevėsuojanti lietuviška trispalvė, matoma iš daugelio kilometrų. Jau per pietus pradėjo plūsti žmonės, užtvindydami automobiliais kiemą ir gretimas gatves. Netilpo jie nei į naujo bendrabučio salę su fojė, talpinančiais per 300 žmonių.

Iškilmės pradėtos, atvykus garbingiems svečiams. Juos pasveikino Gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas tėv. **Alfonsas Bernatonis**. Gimnazijos choras, padidint orkestrui, sugiedojo Dieve Tėve danguje. Mokiniai Rimas Čuplinskas ir Dalytė Baliulytė perskaitė šv. Mato evangelija lietuviškai ir vokiškai apie namo statymą ant smėlio ir ant uolos.

Kardinolas dr. **Hermann Volk**, prieš pašventindamas pastatą, kalbėjo apie žmonių triūso prasmę, primindamas Kristaus žodžius, jog plušama veltui, jei darbo nelaimina Dievas. Mokykla teikia daug galimybių, iš kurių jaunuoliai turi pasirinkti kas tinkamiausia. Ilgiau kardinolas apsistojo prie aiškinimo, kas yra žmogus. Vieni teigia, kad tai sudvasinta materija, o kiti - kad sumaterialėjusi dvasia. Kristus yra pasakęs - esate žemės šviesa ir druska. Šviesa nušviečia kelią, druska apsaugo nuo gedimo.

Mokyklos paskirtis - auklėti ir mokyti: išmokyti jaunuolius apsieiti su daiktais ir žmonėmis. Ji paruošia mokinius studijoms universitete, darbui ir kūrybai. Dievas nedaro to, ką žmogus gali pats padaryti. Šventinimas namo yra laiminimas ir jo gyventojų.

Evangelikų kapelionas kun. **Fr. Skėrys** sukalbėjo maldą lietuviškai ir vokiškai, primindamas jaunimo pašaukimą kovoti prieš visokią nelaisvę ir dirbti tėvynės Lietuvos gerovei, evangelikams bendradarbiaujant su katalikais.

Užgiedojus chorui O Kristau, pasaulio Valdove, šventindamas žmones ir pastatą, kardinolas apėjo visus tris dar neapgyvento namo aukštus ir grįžo garsiai skambant paskutiniams giesmės žodžiams - su Tavim eina tautos gyventi, su Tavim eis visa Lietuva. Tada visi sukalbėjo Tėve mūsų lotyniškai. Kardinolas Volk sukalbėjo maldą ir visus palaimino, o mokinių choras giedoja Kaip grįžtančius namo paukščius...

Pašventinus namą, kalbėjo Gimnazijos direktorius Andrius Š m i t a s . Jis apžvelgė mokyklos gyvenimą ir darbą nuo įsikūrimo iki šios dienos ir dėkojo Hesseno krašto darbo ir socialinių reikalų ministeriui Trageser už apsilankymą, rodantį jo norą padėti Gimnazijai. Dėkojo ir kitiems vadovaujantiems Federalinės bei Hesseno krašto vyriausybių pareigūnams už pagalbą pastatyti šį namą. Reiškė padėką ir architektui prof.U.Beck su jo inžinieriais bei statybos firmoms, kruopščiai ir laiku atlikusioms darbus, o taip pat ir aukotojams, parėmusiems bendrabučio statymą. Perskaitė ilgą sąrašą Vokietijos lietuvių, aukojusių ne mažiau 3.000,--DM. Neužmiršo padėkoti ir rėmėjams iš užsienio.

Hesseno darbo bei socialinių reikalų ministeris Karl. H. T r a g e s e r prisipažino, kad šiandien yra pirmas jo susitikimas su platesne Vokietijos lietuvių visuomene ir susipažinimas su jų Gimnazija. Perdavė Hesseno krašto vyriausybės ir ypač ministerio pirmininko dr.Wallmann bei kitų bendradarbių sveikinimus. Čia atsilankęs didelis skaičius įvairių Vokietijos visuomenės sluoksnių atstovų parodo ankštą vokiečių ryšį ir prielankumą Lietuvų Bendruomenei.

Ministeris apžvelgė netolimą Lietuvos praeitį nuo nepriklausomybės atstatymo 1918 Vasario 16. Per II pasaulinį karą Lietuva Hitlerio-Stalino paktu buvo išduota sovietams ir tapo kovų lauku. 70.000 lietuvių pasitraukė į Vakarus. Tauta buvo padalyta į dvi dalis: Lietuvoje gyvena žmonės be laisvės, o laisvėje - žmonės be tėvynės. Vak.Vokietija turėjo suteikti pastogę ir aprūpinimą 9-iems milijonams išvietintųjų, 3-ims milijonams pabėgėlių iš sovietų zonos ir 10-čiai milijonų užsieniečių. Tik Hesseno kraštas turėjo priimti 1,5 milijono išvietintųjų ir pabėgėlių, t.y. apie 1/4 visų gyventųjų. Sovietai norėjo sutrikdyti Vakarus, paskandindami pabėgėlių jūroje. Bet apsiriko. Milijonai pabėgėlių suteikė Vakarų Vokietijos atstatymui reikalingų jėgų, politinės energijos ir naujų paskatų. Jie tapo tikra palaima šiam kraštui. Iš savo tėviškių jie atsinešė darbo entuziazmą, amatininkiškus įgūdžius ir dvasios stiprumą. Jie savo darbštumu ir sugebėjimais žymiai prisidėjo prie šiandieninės gerovės. Gyventojai draugiškai priėmė ne tik vokiečių pabėgėlius, bet ir užsieniečius, ypač pabaltiečius. Geriausiai būtų pasitarnauta taikai, jei kiekvienai tautai būtų suteikta apsisprendimo teisė. Tai liečia pabaltiečius, lygiai kaip ir Rytų vokiečius.

Ministeris Trageser prisiminė, kai Vokietijos lietuviai viso pasaulio lietuvių aukomis prieš 35 metus nupirko dabartinę Romuvos sodybą savo Gimnazijai. Jie iš pradžių mokyklą ir išlaikė. Tik 1960 vokiečiai pamatę, kaip lietuviai brangina savo kalbą, kultūrą ir tradicijas, pradėjo ją remti, padėjo pasistatyti rūmus klasėms ir mergaičių bendrabutį. 1984 apdegus Romuvos piliai, kur buvo berniukų bendrabutis, lietuviai nenuleido rankų, bet tuoj pat pasistatė barakus, kur iki šiol vyko pamokos, o berniukus apgyvendino klasių pastate, kur ir šiandien jie labai susispaudę gyvena. Dabar jie gaus naujas ir patogias patalpas.

Bet tai tik dalis darbo. Dar laukia gaisro sužalotos Romuvos pilies atstatymas, kur įsikurs Lietuvos kultūros institutas, Vokietijos LB būstinė ir dalimi patalpų naudosis Gimnazija. Ir tam reikalui vokiečiai nepagailės lėšų. Paramą jau yra pažadėjusios Federalinė ir Hesseno krašto vyriausybės bei Vokiečių katalikų vyskupų konferencija. Išreiškė viltį, kad su pačių lietuvių aukomis po dvejų metų galės būti švenčiamas atstatytos Romuvos pilies pašventinimas.

Bet ir tai dar ne galas. Ministeris Trageser pažadėjo panaudoti savo įtaką, kad prieš 15 metų pastatytas ir jau remonto reikalingas mergaičių bendrabutis būtų pritaikytas šių dienų reikalavimams.

Savo kalbą baigė pastebėdamas, kad bandė apibrėžti, kas iki šiol iš vokiečių pusės buvo padaryta ir kas dar bus daroma, kad Romuvos sodyba virstų Lietuvos atvaizdu. Bet, deja, ji negalės atstoti netektos tėviškės. Tam praradimui jokio pakaitalo nėra. Nors jau 40 su viršum metų nuo tų baisių įvykių praslinko, tačiau po tuo istorijos tarpsniu dar negalima dėti brūkšnio. Teisėta ir po 40 metų kalbėti apie buvusią tėviškę ir puoselėti jos kultūrą bei papročius. Ir tai nieko bendra neturi su jokiū revanšizmu. Iš nieko negalima reikalauti, kad atsisakytų minėti senąją tėviškę ir branginti su ja susijusias vertybes. Kiekviena tauta liūdi dėl prarastos tėviškės. Ministeris išreiškė nuomonę, kad dabar Europoje vykstančias diskusijas dėl nusiginklavimo reiktų sujungti su tėviškės klausimu. Jis sveikino sovietų Komunistų partijos generalinio sekretoriaus Gorbačiovo nusiginklavimo iniciatyvą, tačiau istorijos jis bus vertinamas ne tik dėl tos iniciatyvos, bet ir dėl to, kokią laikyseną užims tautų apsisprendimo klausimu. Tai ne mažiau įdomu stebėti, kaip ir nusiginklavimo diskusijas. Išreiškė viltį, kad taika ilgus metus bus išlaikyta ir kad į šventinamą pastatą ateis ir iš jo išeis taikūs žmonės.

Ministeris Trageser buvo apjuostas plačia lietuviška juosta.

Ministerialdirigent dr. H. G a s s n e r atvežė iš Bonnos Federalinės vokiečių vyriausybės sveikinimą. Jis pranešė, kad Vidaus reikalų ministeris dr. Zimmermann pažadėjo ir toliau remti Vasario 16 gimnaziją. Sakė, kad vokiečių vyriausybė stengiasi padėti užsieniečiams integruotis į vokiečių ūkį, bet nenori jų asimiliuoti. Ji labai vertina lietuvių pastangas išlaikyti savo kalbą ir papročius. Pažadėjo surasti lėšų mergaičių bendrabučiui pagerinti. Dėkojo salėje esančiam Bundestago nariui Johannes Gerster už lietuvių Gimnazijos ir Bendruomenės rėmimą. Linkėjo, kad naujasis bendrabutis visados būtų pilnas gyventojų.

Mokiniai padainavo Kur girios žaliuoja ir sušoko Rugučius.

Bundestago narys dr. Franz Herrmann K a p p e s , MdB, pasidžiaugė gražiai užbaigtu bendrabučio statybos darbu ir sveikino prie jo prisidėjusius. Ragino jaunimą ir toliau likti ištikimiams savo kalbai, kultūrai ir papročiams.

Apskrities viršininko pavaduotoja Eva Maria K r ū g e r perteikė apskrities viršininko sveikinimus, pastebėdama, kad didžiosios vertybės, kurias ji iš mokyklos išsinešė, yra taika, pakanta bei žmonių pažinimas. Ragino jaunimą ugdyti šias vertybes. Įteikė dovaną.

Lampertheimo burmistras Gisbert D i e t e r džiaugėsi atliktu dideliu darbu, bet dar nemažiau jo esą prieš akis. Įvertino lietuvių drąsą ir ryžtą, kurie buvo ir bus sėkmės laidas. Įteikė dovaną - spalvotą televizorių.

Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl. inž. Juozas S a b a s padėjo Federalinei ir Hesseno krašto vyriausybėms už teiktą paramą Vokietijos lietuvių Bendruomenei ir Gimnazijai, reikšdamas viltį, jog ir toliau jos netrūks. Toji parama įgalina lietuvių jaunimą čia mokytis lietuvių kalbos, šokti ir dainuoti tėvynės šokius ir dainas.

Architektas prof. dipl. inž. Ulrich B e c k , keletą metų santyki audamas su lietuviais, šiek tiek pramoko lietuviškai. Tai jis parodė į savo sąmojingą kalbą įpindamas daug lietuviškų žodžių ir bandydamas paaiškinti mūsų kalbos vietą tarp kitų indoeuropiečių kalbų. Išvardindamas architektui statomus reikalavimus, teigė, kad jis turi turėti ne tik žiniją, bet ir nuojautą: turi numatyti, kokie vargai jo laukia su valdžios ištaigomis ir statybos bendrovėmis bei namų savininku. Baigė kalbą lietuviškai linkėdamas jaunimui pripildyti namus juoku, darbu bei linksmu kvailiojimu ir mylėti juos taip, kaip ir jų statytojai. Kvietė kartu su architektais padėkoti direktoriui Šmitui, daug prisidėjusiam prie statybos sėkmės. Džiaugėsi, kad statybos metu neįvyko jokios nelaimės. Padovanojo pilną spintą gerų knygų ir antikinę statulėlę.

Ronaldas T e s n a u Lübecko lietuvių vardu įteikė didelį vytį.

Direktorius Šmitas dėkojo kalbėtojams už gražius žodžius Gimnazijos adresu, bet ypač už pažadus remti ją ir ateity. Paskelbė, kad salėje yra ir buvę Gimnazijos direktoriai - kun. Bronius Liubinas, pastatęs rūmus klasėms, ir Vincas Natkevičius, M.A., bei buvęs reikalų vedėjas Vincas Bartusevičius, OstR, pastatę mergaičių bendrabutį. Jų pasirodymas sutiktas plojimais.

Padėką Federalinei vokiečių vyriausybei ir jos atstovui dr. H. Gassner, Hesseno krašto vyriausybei ir jos darbo bei socialinių reikalų ministeriui Trageser, architektui prof. U. Beck, visiems aukotojams ir direktoriui A. Šmitui mokinių vardu perskaitė Gabija Diavaraitė vokiškai ir Rimas Čuplinskas lietuviškai. Šmitui dar įteikė didžiulę puokštę gėlių. Jam gražią gėlę, gautą iš anonimo, perdavė ir R. Tesnau.

Mokinių choras vyriškai padainavo Gaudžia trimitai, o mergaičių choras - Vinguriuoja takelis. Tautinių šokių grupė, palydima orkestro, žvaliai sušoko Abrūsėlių, Audėjėlių ir Malūnų. Folklorinis mokinių pasirodymas buvo įspūdingas. Su dideliu dėmesiu jį stebėjo šimtai svečių. Mokinių chorą bei orkestrą paruošė ir dirigavo muzikos mokyt. Arvydas P a l t i n a s , tautinių šokių grupę išlavino ir jai vadovavo Živilė G r o d b e r g i e n ė .

Po per trejetą valandų nusitęsusių iškilnių aukštieji svečiai buvo pakviesti kavutės su užkandžiais ir gėrimėliais naujame pastate. Gausūs iškilnių dalyviai aspito lauke skrudinamos įvairios mėsos palapinę ir alaus barą arba mėgavosi kavute bei pyragais Romuvos lietuvių moterų klubo Gimnazijos valgykloje įrengtoje kavinėje. Pasislėpti nuo lietaus buvo pastatytos dvi didelės palapinės su stalais ir suolais. Naujo bendrabučio salėje grojo orkestras. Entuziastai šokėjai gludino naują parketą. Įsilinksminę žmonės ėmė skirstytis tik gerokai po vidurnakčio. Dėl lietaus negalėjo būti užkurtas Joninių laužas.

Didelį susidomėjimą bendrabučio pašventinimo išskilmėmis parodė ne tik lietuviai, bet ir vokiečiai. Jas filmavo ir transliavo televizija ir radijas, plačiai aprašė ir nuotraukų išspausdino dienraščiai: Mannheimer Morgen, Lampertheimer Zeitung, Weinheimer Nachrichten, Viernheimer Tageblatt, Darmstädter Echo, Odenwälder Zeitung, Flensburger Tageblatt ir kt., pažymėdami, kad Hüttenfeldas dar niekada nėra susilaukęs tiek daug aukštų svečių, kaip birželio 20. Straipsnių keliamas mintis nusako jų pavadinimai: - Lietuviai turi kultūros namus, Lietuvių dvasios ir kultūros centras, Puoselėjamos tradicijos, Vėl saugus stogas virš galvos, Bendrabutis turi palengvinti ateitį, Lietuvos vėliava plevėsuoja virš Hesseno, ir t.t. Plačius reportažus apie šias išskilmes transliavo ir Vatikano radijas lietuviškose programose.

----- xXx -----

M O T I N O S D I E N A

H ü t t e n f e l d

Veiklusis Romuvos lietuvių moterų klubas, vadovaujamas Eug.Lucienės, Motinos dieną paminėjo gegužės 2. Pradėjo 16 val. ekumeninėmis pamaldomis Hüttenfeldo katal.bažnytėlėje. Prisirinko pilna šventovė. Kun.Fr. S k é r y s nuo altoriaus pasveikinęs motinas, pasakė pamokslą - Gerbk savo tėvą ir motiną, kad tau gerai sektųsi ir ilgai gyventum žemėje (Dievo įsakymas). Nupasakojęs Motinos dienos atsiradimą ir gimdytojos vaidmenį šeimoje bei visuomenėje, pamokslininkas teigė, kad tėvų namai yra mieliausia pastogė ir saugiausia užuovėja.

Kun. Jonas D é d i n a s , pradėdamas šv.mišių auką, atkreipė dėmesį, kad šiandien bažnytėlė kaip niekad išpuošta dangiškajai Motinai pagerbti. Buvo giedamos lietuviškos evangelikų ir katalikų giesmės. Solo giedotojo solistė Violeta Hermanaitė-Zarrach. Po pamaldų kun.Dėdinas įteikė visoms esamoms ir būsimoms motinoms po rožę, o prisidėjusias prie meninio pamaldų apipavidalinimo giedojimu bei grojimu ir puošusias bažnytėlę apdovanojo dar ir orchidėjomis.

Į Vasario 16 gimnazijos valgyklos salę susirinkusius apie šimtinę tautiečių pasveikino renginio šeimininkė Eugenija L u c i e n ė . Paskaitą skaitė buv. Vasario 16 gimnazijos mokyt.Vincenta P a n c e r i e n ė .

Motinos dienos minėjimuose daugumas paskaitininkų iškelia moteris į tokias aukštybes, kad jų kasdieniniame gyvenime nė su žiburiu neužtiksi. V.Pancerienė kalbėjo apie kasdieninę moterį. Anot jos, motery labiausiai vertinamas moteriškumas. Ir Goethe žavėjosi das ewig Weibliche - amžinuoju moteriškumu. Dėl jo moteriai teikiama pagarba ir pirmenybė. Prelegentė neparodė didelio susižavėjimo emancipuota moterimi, priartėjančia prie vyro modelio. Sulyginant moterį su vyru, ji apkraunama įvairiomis pareigomis nieko iš to nelaimėdama. Moteris padaroma universaliu žmogumi. Betgi neįmanoma ir nereikia atsisakyti savo prigimties.Daugiausia moteris save apreiškia vedybose ir motinystėje. Nepatinka paskaitininkei tokios vedybos, kurios apibūdinamos kaip teatras, iš kurio galima išėiti nesulaukus vaidinimo pabaigos. Motinystė yra moters prerogatyva, kurios ji gali atsisakyti, bet negali niekam kitam perleisti. Iš to išplaukia šeimos židinio kurstymas ir vaikų auklėjimas.

Daug buvo ir yra bandymų aptarti moterį, bet jie apibūdina tik kurią vieną jos savybę. Taip pat daugelis senovės ir šių dienų dailininkų piešė motinos paveikslus, o poetai jas apdainavo. Baigė paskaitą prelegentė P.Stelingio eilėraščio,O motina,skaitymu.

Klausytojams smarkiai plojant, V.Pancerienė apdovanota gėlėmis. Pradžiamokslė Laimutė Lipšytė padeklamavo eilėrašį apie mamytę.

Šauniai dainavo solistė Violeta H e r m a n a i t ė - Z a r r a c h , pianinu palydima brolio muziko Alfredo H e r m a n o . Nors akustiškai ir nelabai tinkamoje valgyklos salėje, gražiai skambėjo jos iš Thomas operos Mignon atliekama arija Ar žinai šalį tą ? ir Jurgučio 5 romansų ciklas: Vakaras jūroj, Saulės kūdikėlis, Saulės kelias, Alyvos bei Diemedžiu žydėsiu. Po sesučių Birutės ir Jūratės Toraičių deklamacijos solistė nuotaiškai padainavo tris mūsų liaudies dainas: Mama sena, duktė maža, Verpsiu, verpsiu ir Per dvarąėjau. Zitutė Dubauskaitė raiškiai perskaitė eilėrašį Lietuvos motinai.

Solistė bandė užbaigti koncertą lietuviškai padainuodama iš Low mjusiklo My Fair Lady ir iš Webber Memory (Cats), bet apdovanota gražia gėlių puokšte ir klausytojų labai prašoma dar pridėjo Rich.Strauss - Ich trage... vokiečių kalba.

Vida S a b i e n ė kvietė svečius atkreipti dėmesį į turtingą moterų rankdarbių parodėlę, pabandyti laimėti loterijoje ir pasisotinti vakariene ir kavute bei pyragais. Gėrimų barelis taip pat pasiruošęs aptarnauti ištroškusius. Dėkojo kun. J. Dėdinui ir kun. Fr. Skėriui už pamaldas, meninės programos atlikėjoms ir visoms talkininkėms.

Veikliosios Klubo valdybos narės apdovanotos rožėmis, vaikučiai savo ir kitoms mamytėms išdalino gėles. Šokiams grojo mokytojas Vilius L e m k ė akordeonu pakaitomis su magnetofono muzika.

M ū n c h e n

Bavarijos sostinės lietuviai Motinos dieną surengė gegužės 2 Susitikimo namuose. Sugiedota Marija, Marija ir Lietuva brangi. 18 motinų apdovanotos šokolado dėžutėmis ir rožytėmis. Savo žodyje LB apylinkės vicepirmininkas dr. Saulius G i r n i u s paaiškinio Motinos dienos minėjimų atsiradimą, o toliau programą pravedusi Alina G r i n i e n ė kalbėjo, kad motinos begalinė meilė vaikui yra jos prigimtyje (motina negali nemylėti). Už tai labiausiai turėtume dėkoti Dievui. Gerbiame motinas už jų pastangas išauklėti vaikus vertingais žmonėmis.

Jaunimo vardu kalbėjęs stud. A. H o f m a n a s pripažino, kad kasdienybėje dažniausiai nepastebima ir neįvertinama motinos meilė, bet ji iškyla visu grožiu ir kilnumu tada, kai mes patys įsimylime ir tampame tėvais.

Į jaunimo RATUKO trylikos motinos dainų pynę subtiliai įvedė poetas Saulius K u b i l i u s . J. Vyšniauskaitė - B a r o n e , vietoj sergančio sūnaus, padeklamavo O. Bernotaitės liūdną eilėraštį Metai po metų. RATUKAS ir lituanistinės mokyklėlės vaikučiai pakaitomis pašoko penkis tautinius šokius, padainavo ir padeklamavo. Dideles ovacijas sukėlė šešiamečio Sauliuko Girniaus solo bei mamų ir dukrelių Kalvelis. Tada visi susėdo prie mamytės stalo su kava, pyragais ir alučiu.

H a n n o v e r

Žem. Saksonijos lietuvių Bendruomenė Motinos dieną atšventė gegužės 3. Šv. mišias atlaikė tėv. dr. Konstantinas G u l b i n a s , OFM Cap. Minėjimas vyko parapijos salėje. Apie motinas kalbėjo tėv. dr. Gulbinas. Sugiedotas Lietuvos himnas. Deklamuoti eilėraščiai ir dainuotos dainos taip pat apie motinas.

Po pasistiprinimo kavute ir pyragais pagerbtos motinos. VLB Hannoverio apylinkės pirmininkė Janina W a c h a u pasveikino motinas, apdovanodama gėlėmis. Išskirtinai pagerbta vyriausia LB šios apylinkės narė Angelė Kalinauskienė, įteikiant jai didelę gėlių puokštę. Lietuviškas šokių melodijas grojo Romas G a s i ū n a s iš Lebenstedto.

H o m b u r g /Saar

Kiekvienais metais VLB Saaro krašto apylinkė suruošia vieną didesnę renginį - Motinos dieną, dar vadinamą Tėviškės diena, su plačia programa. Šiemet jis įvyko gegužės 23 įprastoje vietoje - katal. parapijos salėje, turinčioje nemažą sceną ir talpinančioje iki 200 žmonių. Yra ir pagalbinių patalpų, tarp jų kantina ir baras, kur galima gauti šiltą vakarieną ir įvairių gėrimų.

Šventė pradėta 17 val. pamaldomis. Labai modernioje kupolo formos puošnioje ir jaukioje katal. parapijos bažnyčioje šv. mišias aukojo tėv. Alfonsas B e r n a t o n i s . Giedojo Vasario 16 gimnazijos mergaičių choras, vargonavo muzikos mokytojas Arvidas P a l t i n a s . Savo pamoksle tėv. Bernatonis kalbėjo apie motinas ir šventuosius metus bei žmones. Motiną palygino su kunigu. Jie abu kaip žvakės dega ir sudėga, tarnaudami kitiems. Turime ir dieviškąją Motiną. Jos globai, kabodamas prie kryžiaus, Kristus pavedė mokinį Joną ir visą žmoniją.

Trejetą metų ruošiamės švesti Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų. Kiekvieną šimtmetį pažymėtas už tikėjimą nužudytų lietuvių krauju. Kankiniais ypač gausus XX amžius. Čia pamokslininkas pavardėmis suminėjo daug komunistų nužudytų bei kankinamų lietuvių dvasiškių ir pasauliečių. Jubiliejiniai metai suteikia gerą progą visiems sudorinti savo gyvenimą.

Tuo pačiu laiku evangelikams pamaldas laikė kun. Fr. S k ė r y s parapijos namuose. Jis papasakojo Motinos dienos atsiradimą ir lietuvės motinos įnašą sunkiausiomis mūsų tautai dienomis ir dabar.

Po pamaldų į parapijos namų salę susirinko beveik šimtinė tautiečių. Atidarymo ir pasveikinimo žodį tarė VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Algirdas P a l a v i n s -

k a s . Vasario 16 gimnazijos direktoriaus A.Šmito sveikinimus perdavė vicedirektorius R. T e s n a u . Jis pranešė, kad birželio 20 Gimnazija ruošia dideles iškilmes - naujo berniukų bendrabučio pašventinimą - ir kvietė visus atsilankyti. Bendrabutį pastačius, žymiai pagerės mokinių būtinės sąlygos. Šeimoms, turinčioms mokyklinio amžiaus vaikų, siūlė jomis pasinaudoti - atsiųsti savo atžalyną. Paaiškinio nauđa, kuria teikia lietuviškos mokyklos lankymas. Vokietijos lietuvių, ypač mišrios, šeimos nepajėgia išmokyti vaikų lietuvių kalbos. Tą gali tik Vasario 16 gimnazija.

Dešimties tūkstančių Lenkijos lietuvių vardu sveikino žurnalistas P e t r u š k e - v i č i u s iš Suvalkų, linkėdamas visoms motinoms išauginti vaikus gerais lietuviais. Motinas pasveikino poetiniu žodžiu prieš tris mėnesius iš Lietuvos atvykusi mokyti. K u m p i e n ė .

Meninę programą pradėjo mokyti A.Paltino vadovaujamas vienuolikos mergaičių chorelis, kartu su visa sale sugiedodamas Lietuva brangi. Toliau mergaitės dainavo Motinos dienai pritaikytas St.Šimkaus, B.Gorbulskio ir Tallat-Kelpšos mūsų liaudies dainas. Eilėraščius apie motiną skaitė mokinės Indrė Čuplinskaitė, Asta Tijūnelytė bei Analija Gaidimauskaitė. Ilgai ir gražiai dainavo ką tik iš JAV-bių sugrįžusi solistė Nelė P a l t i n i e n ė , parsivežusi ir ten daugely koncertų atliktą repertuarą. Elektromuzika ją palydėjo Arvidas P a l t i n a s . Puikia vaidyba ir raiškiu švelniu balsu ji pusantros valandos buvo užvaldžiusi auditoriją. Giliausiai suvirpino klausytojų širdis dainos apie motinas, kurias galima būtų vadinti ir giesmėmis: Oi, močiut, mamyte, Tik nepalikit motinų senų, Motin, ar gali man atleisti? (Nieman) ir kt. Pagaunančiai buvo atlikti ir kiti lietuvių - B.Gorbulskio, A.Raudonikio, G.Gudauskienės, kuri porą savo kompozicijų solistei asmeniškai padovanojo, V.Telksnio - ir svetimtaučių - D.Novkovič, O.Sirma, N.Milotti, A.Basa ir kt. - kūriniai, visi lietuvių kalba. Ispūdingiausia buvo Martišs retai girdima Ave Maria malda, kurią giedoti solistė baigė klūpomis. Klausytojų prašoma, ji turėjo keletą kartų grįžti į sceną ir toliau dainuoti. Baigusi, buvo apversta gėlėmis.

Po programos, Arv.Paltinui elektroniniais vargonėliais grojant, smagiai pasišokta.

----- xXx -----

H a m b u r g

Š.m. balandžio 11 visuotinį VLB Hamburgo apylinkės narių susirinkimą atidarė pirmininko pareigas einas Leonas Narkus. Suėjo 22 nariai. Susirinkimui vadovavo mokyti Ričardas Baliulis, sekretoriavo K.Mašidlauskas. Praėjusius darbus apžvelgė L.Narkus. Išrinkta nauja Valdyba, kuri vėliau taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Teresė Lipšienė, vicepirmininkas Ramutis Simokaitis, sekretorė Elena Baliulienė, išdininkė Alma Mašidlauskienė ir narys Leonas Narkus. Kontrolieriais išrinkti Arvydas Lingė ir Petras Gražulis.

Naujoji Valdyba teikia gražių vilčių, kad gausios VLB Hamburgo apylinkės veikla pagyvės.

S c h w e t z i n g e n / K e t s c h

VLB Schwetzingeno apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko š.m. liepos 12 Gamtos draugų svetainėje Ketsche po kun.Br.Liubino lietuviškų pamaldų. Pagrindinis darbotvarkės punktas buvo naujos Valdybos išrinkimas. Senajai sutikus ir toliau eiti pareigas, ji perrinkta dar vieneriems metams. Pirmininkas pasiliko Jonas Vitkus iš Viernheimo, sekretorius Jonas Stuknys iš Schwetzingeno ir išdininkas Vilius Kurcas iš Ketscho. Kontrolierium išrinktas Antanas Turla irgi iš Ketscho.

Nutarta paaukoti Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovų kelionei į VI PLJ Kongresą Australijoje 500,--DM iš LB apylinkės kasos. Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos išdininkas inž.Jonas K.Valiūnas painformavo apie naująjį berniukų bendrabutį bei jo pašventinimo iškilmes ir apie Romuvos pilies atstatymo darbus.

A r m i n o L i p š i o p e n k i a s d e š i m t m e t i s

Lietuvių šalpos draugijos LABDARA reikalų vedėjas ir buv. Vokietijos LB valdybos išdininkas šauniai atšventė savo jubiliejų Hüttenfelde. Numatydamas, kad jo ir erdvus butas negalės sutalpinti svečių, svetainą įrengė kaimynų Šiugždinių altanoje: įmantriai išpuošė sienas ir lubas, įtaisė barą, stalus ir suolus. Įvairios mėsos visą laiką buvo skrudinamos sodely.

Toliau gyvenantieji artimesni giminės bei draugai pradėjo rinktis gimimo dieną - gegužės 14, bet pagrindinė puota buvo gegužės 16, šeštadienį. Jubiliatas, perjuostas žmonos Bronės austa puošnia lietuviška juosta, maloniai šypsodamasis priiminėjo svečius. Susirinko per 70 tautiečių. Visą dieną ir naktį skambėjo tik lietuvių kalba ir dainos. Net ir keletas buvusių vokiečių bandė dainuoti lietuviškai.

Savo vedėjos mokyt. Bronės Lipšienės vyro pasveikinti daina atėjo ir Vasario 16 gimnazijos mokinių chorelis. Jie padėjo ir aptarnauti svečius. Tuo pat į jų dainas įsijungė ir kiti puotautojai, vadovaujami Mečio Buivio su akordeonu.

Jubiliatas buvo gausiai apdovanotas. Jam buvo įteikta bendra dovana - brangus fotografijos aparatas su priedais - ir daug individualių dovanų.

Vaišės buvo tęsiamos ir sekmadienį. Po pamaldų vėl sugužėjo daug svečių "atsigaivinti" ir papietauti.

LIETUVOS KRIKŠTO IR KUN.K.SENKAUS JUBILIEJAI STUTGARTE

buvo minimi tris dienas (gegužės 29-31) trijose vietose. Pagrindinis rengėjas - kun.Kazimieras S e n k u s . Ruošos komiteto vardu jam pasisėkė dar prieš minėjimą gegužės 25 Tėviškės namuose (Haus der Heimat) sukviesti spaudos konferencija, į kurią atsilankė Frankfurter Allgem., Stuttgarter Nachrichten, Stuttgarter Zeitung ir kitų vokiečių laikraščių žurnalistai. Apie padėtį Pabaltijo kraštuose informavo Žmogaus teisių draugijos pareigūnas iš Frankfurto Jurij B e l o w . Jis yra buvęs kalintas sovietiniuose lageriuose, lankėsi Lietuvoje ir išigijęs draugų tarp lietuvių disidentų. Apie padėtį Lietuvoje dar atskirai pranešė kun.K.Senkus, apie padėtį Latvijoje - latvių evang.dekanas E.Rozitis ir Estijoje - estas Bergmann. Rytojaus dieną Frankfurter Allgemeine Zeitung ir kiti laikraščiai išspausdino straipsnių apie Lietuvą.

Minėjimas pradėtas lietuvių tautodailės ir krikščionybės Lietuvoje parodos atidarymu gegužės 29 vakare Karl-Adam-Haus, vidurmiesty. Labai gausia ir gražia tautodailės dirbinių paroda suruošė Eugenija L u c i e n ė ir Irena K r i v i c k i e n ė , atgabenusios ir skoningai išdėsčiusios nuosavas lėles, juostas, staltieses ir lovadengtes, takelius, verpstes, brangius gintaro dirbinius ir kitas puošmenas. Netrūko ir kryžių, koplytstulpių, rūpintojėlių bei kitų medžio drožinių, o taip pat ir keramikos dirbinių - puodų, švilpukų, vazų ir kt. Su Lietuvos architektūra supažindino bažnyčių, ūkininkų sodybų ir dailiųjų miestų namų albumai. Lietuvos gamtą vaizdavo gražiųjų vietovių paveikslai. Apie mūsų tautos praeitį bylojo jos karalių, kunigaikščių ir kitų didžiųjų vyrų paveikslai su atitinkamais paaiškinimais vokiečių kalba. Atskiras skyrius pavadintas Po kūju ir priekalu kenčianti Bažnyčia. Jame buvo iškabinti bolševikų nužudytų vyskupų, kunigų bei kitų sąžinės kalinių paveikslai ir informacija apie juos. Čia ir lietuviai galėjome įsitikinti, kad jau turime nemažai knygučių vokiečių kalba: Chronik der litauischen katholischen Kirche, Gottes Untergrundskämpferin Nijolė Sadūnaitė, Erzbischof Teofilus Matulionis, Der heilige Casimir, Erzbischof Jurgis Matulaitis, Maria, rette uns! (Sibiro lietuvių maldaknygė), Der Kreuzberg in Jurgaitschiai ir kt. Išdėliota daug įvairių lankstinukų su informacija apie Lietuvą ir jos dabartinę padėtį irgi vokiečių kalba. E.Lucienė bei I.Krivickienė parodoje visą laiką budėjo ir paaiškinimus teikė.

Į atidarymą susirinko apie 60 asmenų. Parodą atidarė Stuttgarto katal. dekanas msgr. Bernhard K a h , palinkėdamas gausių lankytojų.

Paskaitą apie krikščionybę Lietuvoje skaitė dr.Kajetonas J. Č e g ' i n s k a s iš Müncheno, paaiškindamas anuometines sąlygas, dėl kurių Lietuva paskutinioji Europoje priėmė krikščionybę ir kokias galias šaknis ji įleido mūsų tautoje.

Gegužės 30 ekumeninei popietei, irgi Karl-Adam namuose, vadovavo latvių evang. dekanas E. R o z i t i s . Išreiškdami tautų solidarumą, 3 pabaltiečiai ir 1 vokiečių uždegė po žvakę. Sugiedoti tų keturių tautų himnai. Paašikintos nūdienio priešinosi sovietinei okupacijai priežastys.

Muzikinę programą atliko dainininkų grupelė - solistai Ričardas Daunoras, Violeta Hermanaitė-Zarrach, kun.K.Senkus ir kt, giedodami lietuviškas giesmes ir liaudies dainas. V. Hermanaitė-Zarrach pagiedojo ir dvi latviškas giesmes. Po programos vyko draugiškas pobūvis.

Gegužės 31 Stuttgarto St.Nikolaus parapijos bažnyčioje šv.mišias aukojo Rottenburgo vyskupas dr.Georg M o s e r su lietuviu vyskupu dr.Antanu L. D e k s n i u , prel.P.Jatuliu, prel.Haltmayer, kun.K.Senkum, kun.Br.Liubinu, tėvu Alf.Bernatoniui, kun.A.Bunga, kun. Alf.Riškum ir tos parapijos klebonu Kleiner. Prieš pradėdant aukojimą, pastarasis pasvei-

kino abu vyskupas ir pranešė, kad bus meldžiamasi Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus ir kun.K.Senkaus kunigystės 45 metų sukakties intencija. Sekmadienio skaitinį lietuviškai skaitė kun.Liubinas. Lietuviai sugiedojo Marija, Marija. Šv.Jono evangeliją vokiškai rečitavo kun.K.Senkus. Pamokslą pasakė vysk. G. M o s e r .

Anot jo, Rottenburgo diecezijoje nedaug gyvena lietuvių. Dėkojo sukaktuvininkui kun.K. Senkui, kad jis juos laiko draugėje. Spauda informuoja, kad Lietuvoje yra tik viena riboto skaičiaus kunigų seminarija, nors daug norinčių stoti į ją. Ir kitos žinios rodo, kad nepaisydama priespaudos, Bažnyčia ten gyva. Ji yra krikščionybės sėkla. Popiežius Liurde apie ją kalbėjo. Mes Vokietijoje per mažai domimės persekiojamais broliais ir seserimis, kurie neša kryžių už mus.

Visi maldavimai, kurių vienas buvo perskaitytas lietuviškai, buvo už Lietuvą ir lietuvius. Gražiai skambėjo solistės Violetos Hermanaitės-Zarrach ir solisto Ričardo Daurono giedama Sveika Marija bei Apsaugok Aukščiausias. Po pamaldų parapijos komitetas suurošė priėmimą su šampanu ir užkandėliais.

Prieš šventinius pietus kurortiniame Stuttgarto priemiesty Bad Cannstatter Kolpingo namuose, kur dalyvavo apie 70 asmenų, paskaitą skaitė Baltiškiosios draugijos lietuvių-vokiečių sekcijos pirmininkas prof.dr.Hermann Josef D a h m e n . Jis aiškino, kodėl lietuviai, būdami, anot ano meto kronikininko Bremeniečio, žmoniškiausi žmonės, priėmė krikščionybą 200 metų vėliau už kitus pabaltiečius. Kalti buvo kryžiuočiai. Lietuvos valdovai kreipė savo žvilgsnius į Rytus. Krikščionybės priėmimas buvo atsisukimas į Vakarų. Įleidusi giliai šaknis į žmonių širdis, krikščionybė tapo ir šiandien yra lietuvių išlaikymo pagrindu.

Prelegentas, per praėjusį karą porą metų buvęs Lietuvoje, parodė didelį mūsų istorijos ir kultūros pažinimą. Paskaitoje citavo žymių filologų pasisakymus apie lietuvių kalbos grožį bei vertę. Pateikė mažai žinomų faktų, pav., kad Vilniaus universitetas pirmasis Rytų Europoje įsteigė muzikos katedrą ir pan. Padarė išvadą, kad ne tik praeitis, bet ir šiandieninė šventė rodo ankštus lietuvių ryšius su vokiečiais. Tai esąs ir kelrodis ateičiai. Lietuva priklauso Europai, kuri yra daugiau negu politika ir kultūra - ji yra tikėjimas į žmogaus kilnumą.

Pietų programai vėliau vadovavo latvių atstovas Burmeisters. Jis perskaitė ilgą eilę sveikinimų kun.Senkui 45 metų kunigystės jubiliejaus proga. Žodžiu pirmasis sveikino VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkas Ed. Š u l c a s , aprišdamas jubiliatą gražia lietuviška juosta.

St.Nikolaus parapijos klebonas kun. K l e i n e r dėkojo kun.Senkui už pagalbą parapijai.

Vokietijos lietuvių katal.sielovados direktorius kun.Antanas B u n g a dėkojo vyskupui Moser už gražų pamokslą ir kun.Senkui, kad nepaisydamas pensininko amžiaus, uoliai dirba ir toliau.

Vokietijos LB tarybos prezidiumo ir Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas tėv.Alfonas B e r n a t o n i s iškėlė jubilieto nuopelnus Bendruomenei ir Gimnazijai.

Rytprūsių draugijos vicepirmininkas dėkojo už malonų pakvietimą bei priėmimą. Išreiškė viltį, kad suvienytoje Europoje visi klausimai bus taikiai išspręsti.

Prelatas H a l t m a y e r , istorikas, pageidavo, kad vokiečiai ir kiti europiečiai daugiau sužinotų apie Lietuvą ir lietuvius ir labiau įvertintų jų nuopelnus. Nepamiršo linkėjimų ir jubiliatui.

Vokiečių parlamento narys Herbert C z a j a , MdB, sakė pažįstas lietuvius, kaip narsius kovotojus prieš sovietinę okupaciją, kurios ir Vak.Vokietija nelaiko teisėta. Kai kancleris Adenaueris užmezgė ryšius su Sovietų Sąjunga, prie sutarties pridėjo pareiškimą, jog dabartinių sienų nepripažįsta. Linkėjo laimės jubiliatui ir Lietuvai.

Kun. Fr. S k é r y s sveikino lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios vyr.tarybos vadovą, teigdamas, kad kun.Senkus yra vienas ekumeniškiausių lietuvių kunigų Vokietijoje.

Stuttgarto ukrainiečių Bendruomenės atstovė K o s a k pranešė, kad ukrainiečiai ateinančiais metais šves tūkstantmetinį krikščionybės įvedimo jubiliejų ir kvietė jame dalyvauti. Pažymėjo, kad lietuviai ir ukrainiečiai yra likimo draugai ir pageidavo, kad tokiomis paliktų visados.

Vengrų Bendruomenės vardu pasveikino kun. H o r w a t h . Daugelis sveikintojų įteikė dovanas. Už jas, už sveikinimus ir atsilankymą į iškilmės trumpu žodžiu padėko jubiliatas. Prieš išvažinėdami namų svečiai, dar neaplankę parodos, turėjo progos su ja susipažinti.

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

Vasaros atostogos - 1987 liepos 4 - rugpjūčio 30.

Nauji mokslometai prasideda 1987 rugpjūčio 31.

A b i t u r i e n t a i

J o a c h i m a s FRÉTERIS, gim. 1968 gegužės 31 Berlyne. Motina lietuvė, tėvas vokie-
tis. Pradžios mokslą ėjo Vak.Berlyne. Į Vasario 16 gimnazijos VII klasę įstojo 1980,
nemokėdamas lietuvių kalbos. Čia ją išmoko; įstojo į Vokietijos lietuvių jaunimo sąjun-
gą ir Lietuvių Bendruomenę. Dabar yra VLJS išdininkas. Šoko tautinius šokius, mušė
būgną Gimnazijos orkestre, dainavo chore. Pernai suorganizavo krepšinio komanda, kuri
laimėjo dvi rungtynes prieš Mannheimo vokiečių gimnaziją. Tikisi būti arba prekybi-
ninku, arba kriminalinės policijos valdininku.

R o b e r t a s FUNKAS, gim. 1968 balandžio 6 Frankfurte a.M. Lietuvė tik senelė -
tėvas amerikietis, motina vokiečių. Pradžios mokslą ėjo Frankfurte. Į Vasario 16 gimna-
ziją atvyko 1980, įstodamas į VII klasę, nemokėdamas lietuvių kalbos. Čia šoko tauti-
nius šokius, dainavo chore, žaidė futbolą ir krepšinį. Žada vykti į JAV-bes ir studi-
juoti informatiką.

E d i t a KIRKICKYTĖ, gim. 1968 gruodžio 13 Kretingoje. Tėvai lietuviai. Su jais į
Vak.Vokietiją atvyko 1970. Pradžios mokyklą baigė Lübecke ir ten dvejus metus lankė
vokiečių gimnaziją ir trejus metus Realinę mokyklą. Ją baigusi, 1984 įstojo į Vasario
16 gimnazijos XI klasę. Šoko tautinius šokius, dainavo chore, priklausė skautams. Du
kartus lankėsi Lietuvoje. Mėgsta muziką, skaityti knygas. Žada studijuoti arba psicho-
logiją, arba socialinę pedagogiką.

T o m a s VERŠELIS, gim. 1966 spalio 11 Wormse (Vak.Vokietijoje). Abu tėvai lietuviai.
Vokiečių pradžios mokyklą lankė Hüttenfelde. Ją baigęs, 1977 įstojo į Vasario 16 gimna-
zijos V klasę. Priklausė skautams, šoko tautinius šokius. Mėgsta filmus, muzikos kon-
certus, važinėti dviračiu. Bandys įstoti į Filmų akademiją Berlyne, o jei ten nepasi-
seks, tai Münchene.

I š l e i s t u v ė s

Kiekvienais metais Vasario 16 gimnazija suruošia atsiveikinimą su abiturė egzaminus
išlaikiusiais mokiniais. Šiomet jis buvo gegužės 16 iškilmingos vakarienos metu. Valgyk-
los salėje prie šventiškai padengtų stalų susėdo visi abiturientai, jų tėvai bei gim-
naičiai, Gimnazijos vadovybė bei mokytojai su šeimomis ir visi mokiniai.

Bagiant vakarieniauti, pirmasis prabilo direktorius Andrius Š m i t a s . Jis pranešė,
kad turėjo atvykti ir brandos atestatus įteikti vokiečių valdžios egzaminų komisijos
pirmininkas, bet jo šeimoje įvyko nelaimė. Jis paprašė tą pareigą atlikti direktorių.

Abitūros egzaminus šiomet pradėjo laikyti 5, išlaikė 4. Tai rodo, kad reikia rimtai mo-
kytis. Kai prieš porą metų mūsų Gimnazija iš Baden-Württembergo krašto perėjo į Hesse-
nā, buvo manoma, kad abiturė egzaminai žymiai palengvės. Firmieji dveji metai tai lyg
ir patvirtino: egzaminus išlaikė visi abiturientai, gaudami geriausius pažymius visoje
apygardoje, ir savo žiniomis nustebindami vokiečių egzaminuotojus. Šių metų pažymių vi-
durkis neberekordinis, o vienai abiturientei teko netgi suklupti. Apskritai jie ir šie-
met neprasti - svyruoja tarp 2,4 ir 3,1.

Įteikęs atestatus, direktorius pastebėjo, jog dabar gaunami dokumentai tik paliudija,
kad jų savininkai yra paruošti studijuoti universitete ir nieko daugiau. Reikės pasukti
galvą, ką studijuoti ir kaip prie tu studijų prieiti. Gal ne visiems pasiseks gauti vie-
tą norimame universitete ar fakultete ir tada reikės griebtis kitų mokslų. Yra daug
įvairių mokyklų, paruošiančių gerus specialistus. Kiekvienam abiturientui įteikė po A.
Šapokos Lietuvos istoriją, kuri turėtų būti ryšys su Lietuva ir su šia Gimnazija.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėvas Alfonsas B e r n a t o n i s pirmiausia kalbė-
jo vokiškai. Gimnazijai šiandien yra derliaus nuėmimo šventė. Kai ūkininkas pradeda sė-
ją, jis žiūri, kad sėkla ir dirva būtų gerai paruošta, nes tik tada galima laukti gero
derliaus. Šiometinis derlius rodo, kad dirva buvo nebloga, o ir sėjikai geri. Dėkojo mo-
kytojams, uoliai ruošiusiems abiturientus egzaminams. Priminė, kad šios mokyklos pagrin-
dinis tikslas yra išauklėti jaunuolius gerais krikščionimis ir lietuviais.

Kalbėdamas lietuviškai, tėv.Bernatonis sakė, kad abiturientų veiduose jis mato ne tik

džiaugsmą, bet ir liūdesio šešėlius. Džiaugiasi, gavę brandos atestatus, ir liūdi, kad reikia skirtis su draugais ir mokykla, kur tiek daug gražių valandų praleista. Nedaug rūpesčių čia buvo - ir valgis, ir pastogė buvo duoti. Dabar teks visu tuo patiems pasirūpinti. Jaunuolių širdis giliai paliečia kilnūs laisvės, tiesos ir grožio idealai, kurie dažnai apsprendžia jo ateitį. Kvietė mokinius pagalvoti apie savo gyvenimo pašventimą tiems idealams. Šv. Kazimiero kolegija Romoje ir Putnamo seselių vienuolynas JAV-bėse laukia idealistų jaunuolių. Vokietijos lietuviai kunigai dėl pažengusio amžiaus nebeilgai galės eiti savo pareigas. Būtų gražu, kad iš mūsų mokinių atsirastų kas juos pakeistų.

Baigdamas užtikrino, kad šie namai kaip buvo, taip ir toliau pasiliks jūsų namais. Duryš į juos visados bus jums atviros. Įteikė kiekvienam absolventui po muzikos plokštelę ir po vokelį su DM.

Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl.inž. Juozas S a b a s pastebėjo, kad tėv. Bernatonis verbavo mokinius į kunigus ir vienuoles, o jis nori verbuoti į Lietuvių Bendoromenę, kuri yra įsteigusi Vasario 16 gimnaziją ir ja rūpinasi. Apgailėstavo, kad tik vienas abiturientas tėra įstojęs į Vokietijos LB ir Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungą. Kai jis gavęs brandos atestatą ir reikėję pradėti savarankiškiau gyventi, pastebėjęs, kad praktiškame gyvenime visiškai nesiorientuoja. Tada padaręs išvadą, kad praktiniai sugebėjimai yra nemažiau svarbūs už teorinį žinojimą. Gimnazijos baigimui prisiminti įteikė po vertingą lietuvišką knygą.

Abiturientų klasės auklėtojo mokyt. Aloizo W e i g e l kalba pasižymėjo rafinuotu humoru. Skundėsi, kad jo kalbos mažai tepadeda. Kai prieš porą metų užkrovė jam abiturijos klasę, žinojo ką gavo. Bet šiemetinė klasė pralenkė jo vaizduotę. Čia jis apibūdino kiekvieno abituriento polinkius, trukdančius mokyti. Tik paskutiniu momentu susigriebta...

Evang. kapelionas kun. Fr. S k l e r y s dėkojo Joachimui Frėteriui ir Robertui Funkui už pagalbą evangelikų pamaldoms. Suminėjo tris šeimas, kurių po tris atžalas baigė šią Gimnaziją: tai Brinkiai, Valiūnai ir šiemet prie jų prisidėjo Veršeliai. Absolventams įteikė po Naująjį Testamentą su psalmynais, Lietuvos evangelikų Bažnyčios istoriją vokiečių kalba ir po vokelį su DM. Jis taip pat kvietė mokinius pagalvoti apie teologijos studijas.

Vicedirektorius Ronaldas T e s n a u pažymėjo, kad šiandieniniai absolventai iki šiol buvo jo auklėtiniai. Kiekvieną jų apibūdinęs linkėjo, čia suminėtomis savybėmis mokamai pasinaudoti ateities gyvenime.

Patys jauniausi mokiniai - penktokai - atsisveikino, įteikdami kiekvienam absolventui po gvazdiką. Direktorius dėkojo tėvams už patikėjimą savo vaikų šiai mokyklai. Pranešė, kad išleistuvėse dalyvauja iš JAV-bių atvykę Marija bei Algis Stankai-Saulaičiai, buvę šios Gimnazijos bendrabučių vedėjai.

Absolventų tėvų vardu Antanas V e r š e l i s , buvęs šios Gimnazijos ūkio ir berniukų bendrabučio vedėjas, džiaugėsi, kad keturiems abiturientams pasisekė gauti brandos atestatus. Dėkojo mokytojams, nuėmusiems nuo tėvų pečių dalį rūpesčio vaikais ir paruošusiems juos tolesniam gyvenimui.

Absolventų vardu Joachimas F r e t e r i s dėkojo visiems kalbėtojams už gražias mintis ir dovanas, direktoriui ir mokytojams už tėviškus pamokymus ir mokslą, o mokiniams - už draugiškumą. Absolventai irgi įteikė savo dovanas - direktoriui ir mokytojams po butelį, o mokytojams po puokštę gėlių. Iškilmės baigtos tėvo Alf. Bernatonio sukalbėta malda.

A t e i t i n i n k ū š v e n t e

įvyko per Sekmines, birželio 6-8, Memmingene pas svetingąjį kun. Antaną B u n g a . Suvažiavo apie 30 asmenų, daugiausia moksleivių. Birželio 6 po kavos dr. Jonas N o r k a i t i s , pradėdamas suvažiavimą pastebėjo, kad jo pobūdis trejopas: studijinis, susipažinimas su Bavarija ir tarpusavis pabendravimas.

Paskaitą apie tautiškumą dabartinėje Lietuvoje skaitė dr. Kęstutis G i r n i u s iš Mūncheno, savo teiginius ir išvadas paremdamas statistika. Dabar Lietuvoje yra 80% lietuvių, bet ateityje šis nušimtis gali sumažėti dėl nedidelio gimimų skaičiaus. Iš mokyklas lankančių 83% yra lietuviai. Vilniaus universitete 87% paskaitų skaitomos lietuviu kalba. Dėl to rusai skundžiasi, kad jie skriaudžiami. Balandžio mėn. nutarta,

kad aukštosiose Lietuvos mokyklose lietuvių gali būti ne daugiau kaip 80%, t.y. toks nuošimtis, kokį nuošimtį lietuviai sudaro Lietuvoje. Į atsakingas vietas, ypač kaimuose, turi būti skiriama daugiau rusų, kur jų nuošimtis per mažas. Disertacijos universitetuose jau nuo seniau priimamos tik rusų kalba.

Gyventojų moralė yra kritusi, priartėdama prie kitų sovietinių kraštų. Savo įtaką padarė tarybinė santvarka. Nors žmonės marksizmą atmeta, bet tolydžio pripranta galvoti tarybinėmis kategorijomis, naudoti tarybinį žodyną. Biologinį tautos kamieną silpnina silpnapročiai vaikai, gimsta iš girtuoklių tėvų. Pasigirsta susirūpinimo balsų, ypač pagrindžio spaudoje, dėl tautiškumo išlaikymo. Lietuvių kalbos padėtį prelegentas apibūdino kaip gera. Per mažai pažįstama tautos praeitis. Dėl to dabar jau viešai keliamas balsas. Net lietuviai partiečiai siūlo sustiprinti Lietuvos istorijos mokymą.

Tenka užtikti spaudoje pasisakymų, kad Lietuvoje 80% gyventojų katalikai. Sovietiniai šaltiniai skelbia, kad praktikuojančių katalikų tėra 10%. Abu teiginiai klaidingi. Arčiausia tiesos būtų, kad tikinčiųjų katalikų yra apie 20%, apie tiek pat bedievių ir apie 60% proginių tikinčių, kurių dalis savo vaikus krikštija, slaptai ar viešai tuokiasi bažnyčioje, kartais ir į bažnyčią užsuka. Katal.Bažnyčia Lietuvoje remia tautiškumą, nes tik lietuviai daugiausia katalikai. Ir Bažnyčia, ir patriotai kovoja su girtavimu, skryrybomis, mišriomis šeimomis.

Išvados: jei lietuviškos šeimos ir toliau turės tik po pusantro vaiko, lietuvių nuošimtis mažės. Gorbačiovo laikotarpis iki šiol buvo naudingas. Per diskusijas dar labiau išryškėjo du už Lietuvos laisvę kovojantys frontai - religinis ir tautinis. Religinis frontas turi stipresnę užnugarį.

Po vakarienes Vokietijos ateitininkų pirmininkė ir Vysk.M.Valančiaus ateitininkų kuopos Vasario 16 gimnazijoje globėja Marija Š m i t i e n ė dėkojo namų šeimininkui kun.A.Bungai už pakvietimą į savo pastogę, Alinai Grinienei ir Paulinai Ivinskienei - už pagalbą kun.Bungai, ruošiant vaišes.

Sveikinimo žodį tarė evang.kun.Fr. S k ė r y s , pasisakydamas už ekumenizmą. Gimnazijos vysk.M.Valančiaus ateitininkų kuopos pirmininkė Indrė Č u p l i n s k a i - t ė pranešė, kad dainos būrelis šiais metais yra išmokęs apie 80 lietuviškų dainų. 8 to būrelio nariai keletą jų dabar padainuos. Po dainavimo Kazys Motekaitis ir Asta Tijūnelytė smuikais pagrojo porą menuetų. 12 mokinių gabiai suvaidino pačių sukurta vaizdelį apie jų kelionę į Lietuvą: traukinį, muštinę, aerodromą, viešbutį, kavinę, krautuvę, gatvę. Vaidindami dainavo ir dainėles - Buvo gera gaspadinė, bei Marš, marš, kareivėliai. Klausytojams prašant, padainavo ir daugiau liaudies dainų.

Pirmosios Sekminių dienos (birželio 7) rytą paskaitą apie lietuvių kultūrą išėivijoje skaitė Vincas N a t k e v i č i u s , M.A., iš Viernheimo. Filosofas A.Maceina kultūrą aptarė kaip žmogišką (dvasinę) kūrybą. Europiečiai skiria kultūrą nuo civilizacijos. Būta ir neigiamų pasisakymų apie kultūrą. Anot prancūzo J.J.Rousseau, kultūra yra žmogaus išsigimimo vaisius. Vokietis Oswal Spengler pranašavo Vakarų kultūros išsigimimą į civilizaciją ir žlugimą. A.Maceina sako, jog kultūrą kurias žmogus darosi panašus į Dievą. Dr.Juozas Girnius apibūdino tautą, kaip kultūrinę bendruomenę. Savo kultūriniais žygiais žmonės kuria tautos istoriją. Didžioji Lietuvos kunigaikštija žlugo, nes neturėjo gyvastingos tautinės kultūros.

Didysis tautos tikslas - sava kultūra. Mūsų liaudies dainos liudija aukštą kultūrą.Prelegentas išvardijo daug žymių lietuvių rašytojų, poetų, filosofų, literatūros kritikų, kalbininkų, istorikų, sociologų, dailininkų, muzikų, dainininkų, architektų, gydytojų ir kitų kultūros darbuotojų, kurie sudaro mūsų kultūrinį turą. Sovietinės Lietuvos rašytojus palygino su išėivijos lietuviais rašytojais. Prof.K.Pakšto pranašavimai neišsipildė - lietuviškoji kultūra išėivijoje ir toliau klesti, nors jos ateitis nedžiuginanti. Išėivių masės nepakankamai domisi kultūriniais reiškiniais, ypač lietuviška knyga. Lietuvių katal. mokslo akademija leidžia paskaitininko veikalo apie dr.Joną Grinių vos 500 egz., ir tai nesitikima visų išplatinti.

Tautinė gyvybė neperduodama vaikams. Nusiskundė politikavimo statymu virš kultūrinės veiklos ir netiksliu Lietuvių fondo lėšų skirstymu. Trūksta Kultūros fondo. Stinga lietuvių istorikų prieauglio. Išėivijos jaunimas turėtų stengtis įaugti į lietuvių, į lietuvišką kultūrą: daug skaityti, dalyvauti liet.organizacijose, bandyti rašyti ir kurti. Kelias į lietuvių eina per liet.kalbą, knygą, papročius, žodžiu per kultūrą.

Per diskusijas jaunimas norėjo žinoti, ar galima turėti pakankamai laiko kultūrai ir politikai. Prelegento atsakymas buvo daugiau neigiamas, nors pasitaiką ir išimčių. Kaip

šviesų pavyzdį nurodė prof. Juozą Brazaitį. Skurdi Pasaulio lietuvių jaunimo kongresu kultūrinė programa. Toliau jaunimas teigė, kad jis negalės taip gerai išmokti lietuvių kalbos, jog galėtų kurti. Gal tektų tenkintis Lietuvoje kuriamomis kultūrinėmis vertybėmis ir tik stengtis užkaišioti spragas, kurias mūsų kultūroje palieka ten dominuojanti marksistinė ideologija ir indoktrinacija.

Labai iškilmingos buvo Sekminių pamaldos gausiai gėlėmis ir lietuviškais ženklais išpuoštoje koplyčioje. Šv. mišias aukojo vysk. Ant. L. Deksnys, kun. Ant. Bunga ir tėv. Alf. Bernatonis. Įnešta ateitininkų vėliava. Gražiai giedojo visa bažnyčia. Pamokslą pasakė vysk. Antanas L. Deksnys. Pasveikinęs Vokietijos ateitininkų suvažiavimo dalyvius, ypač tuos 5 moksleivius, įsijungiančius į ateitininkijos gretas, kalbėjo apie Šv. Dvasią, kuri stiprina Kristaus evangeliją skelbiančius apaštalus ir beveik po dviejų tūkstančių metų ateitininkijos kūrėjus, o dabar - Lietuvių Kat. Bažnyčios Kronikos leidėjus. Vasario 16 gimnazijos penki mokiniai - Analija Gaidimauskaitė, Alain Gromošauskas, Cecilija Janulionytė, Kazys Motekaitis ir Asta Tijūnelytė - buvo priimti į ateitininkus. Sustoję prie altoriaus, jie kartojo M. Šmitienės skaitomą išodį ir priklausę bučiavo vėliavą. Kun. A. Bunga kiekvienam užrišo moksleivio ateitininko juostelę. Visi perskaitė ateitininkų maldą ir sugiedojo himną.

Per iškilmingus pietus seselių namuose dr. J. Norkaitis pasveikino namų vedėją ir padėjo už vaišingą priėmimą. Pastaroji džiaugėsi svečiais ir kvietė dažniau lankytis. M. Šmitienė pasveikino naujuosius ateitininkus, padovanodama jiems po N. Sadūnaitės knygelę "KGB akiraty".

Popiet ir blogas oras nesulaikė jaunimo nuo kelionės, pasiekiant net Alpes. Füsseno miestely aplankė jo garsenybę - Neuschwansteino pilį, kur yra ir šv. Kazimiero paveikslas. Grįžusių keliautojų laukė skani, kun. Bungos virtuvėje pagaminta vakarienė, susidedanti iš lietuviškų patiekalų, tarp kurių netrūko ir didžkukulių. Po vakarienės moksleiviai sumanė prasmingą pramogą. Visus padalijo į dvi lygias grupes. Buvo pateikti klausimai iš Lietuvos bei ateitininkijos istorijos, kultūros ir kiti. Laimėjo ta grupė, kuri daugiau klausimų teisingai atsakė.

Antrą Sekminių dieną (birželio 8) šv. mišias aukojo kun. Bunga ir tėv. Bernatonis. Pamoksle kun. Bunga kalbėjo apie tuos, kurie už mus neša kryžių, t. y. apie kovotojus už žmogaus teises ir religijos laisvę. Juos stiprina Šv. Dvasia, kurios pagalbos ir mes esame reikalingi.

Per atsisveikinimo pietus M. Šmitienė, dėkodama kun. A. Bungai už svetingumą, įteikė Lietuvos krikšto jubiliejaus ženkliuką ir iš medžio išdrožtą Šv. Onos bažnyčią Vilniuje. Nenoromis skirstėsi namūčių ateitininkai ir jų draugai.

EGLĖ - ŽALČIŲ KARALIENĖ ROMUVOS PARKE

13 b klasės vad. laisvieji klausytojai arba jau viduriniąsias mokyklas baigę užsieny mokiniai birželio 2 pavakary Romuvos parke prie kanalo inscenizavo mitologinę lietuvių pasaką apie žalčių karalienę Eglę. Jūra buvo kanalas, o kraujo puta - muilo burbulai. Eglės vaidmenį atliko Albertas Kaluzevičius, Žalčio - Saulius Rosales, Eglės tėvai - Mariela Aleksejūnaitė, jos broliai - Andrian Katinas, Ažuolas - Cecilija Janulionytė, Beržas - Julija Žemaitytė, Drebulė - Betina Bačelytė, Išmintingoji močiutė - Analija Gaidimauskaitė, Pasakotoja - Indrė Čuplinskaitė. Vaidinimas buvo geros lietuvių kalbos pratybos, o kartu ir laisvalaikio pramoga.

ATISISVEIKINO SU DRAUGIŠKA MICKŲ ŠEIMA

Vasario 16 gimnazijos AUŠROS skautų tuntas ir Romuvos lietuvių moterų klubas š. m. birželio 13 suruošė atsisveikinimą su JAV-bių lietuvių Mickų šeima, per ketvertą Vokietijoje buvimo metų susigyvenusia su šio krašto lietuviais. Tadas ir Meilė Mickai yra Vokietijos LB nariai, v. s. fil. Meilė Mickienė ir stud. Paulius Mickus per trejetą metų vadovavo AUŠROS skautų tuntui, kiekvieną savaitgalį iš Frankfurto atvykdami į Hüttenfeldą, kur duktė Nida lankė Vasario 16 gimnaziją ir taip pat buvo skautė. Rugsjūčio mėn. jie grįžta į Vašingtoną, USA.

Atsisveikinimo iškilmės vyko Gimnazijos valgyklos salėje. Po įprastų skautų raportų komendantui Pauliui Mickui, įnešta skautų vėliava ir sugiedotas Lietuvos himnas. Tuntininkės išakymais paskelbta, kad šia sueiga baigiamas metinis tunto darbas ir tuntininkė v. s. fil. Meilė Mickienė perduoda savo pareigas Jūratei Lemkienei. Už paramą skautams dė-

kojama direktoriui A.Šmitui, ūkvedei Eug.Lucienei bei Jūratei Lemkienei. Padėkos ženklai įteiktos jiems gėlės. Sueiga baigta skautams dainuojant Lietuva brangi ir Ateina naktis. Išnešta vėliava.

Meninėje programoje skautės-ai suvaidino Maironio baladę Jūratė ir Kastytis. Vytukas Lemkė paskambino pianinu. Pirmą kartą pasirodė jaunųjų tautinių šokių grupė, išlavinta ir vadovaujama Gabijos Diavaraitės, sušokdama Lenciūgėlį ir Čigonėlį.

Romuvos liet.moterų klubas pakvietė visus kavutės su pyragais. Jo pirmininkė Eug.Lucienė įteikė M.Mickienei dail.J.Lemkienės pieštą Romuvos pilies paveikslą ir didelę puokštę rožių. Janina Kaciucevičienė paskaitė, o Elena Tesnau padeklamavo eilėraščių.

Padėkos žodį v.s.fil.Meilei Mickienei už trejų su viršum metų darbą su skautais tarė direktorius A.Šmitas. Skautų dvasios vadas kun.Fr.Skėrys gyrė skautus už tai, kad jie yra ekumeniškausia lietuvių jaunimo organizacija. Tuntininkės Mickienės vadovaujami, jie sustiprėjo ir pagausėjo. Vasario 16 gimnazijos bibliotekos vedėja mokyt.Br.Lipšienė pranešė, kad per Tada Mickų biblioteka gavo iš JAV-bių daug gerų knygų.

V.s.fil.Meilė Mickienė apgailestavo, kad taip greit prabėgo beveik ketveri metai Vokietijoje. Jie praturtino Mickų šeimą vertingais pergyvenimais ir draugais. Dėkojo už malonų priėmimą ir jaudinantį atsisveikinimą.

Per vakarienę pasveikinta Vida Sabienė jos jubiliejinų amžiaus metų proga. Pakeltos šampano taurės, sugiedota Ilgiausių metų.

MASINIŲ TRĖMIMŲ PRADŽIOS SUKAKTIS

Kiekvieną sekmadienio rytą prieš Gimnazijos rūmus pakeliama Lietuvos trispalvė, giedant tautos himną. Birželio 14 vėliava pakelta tik iki pusės stiebo. Per pamaldas kapelionas kun.J. Dėdina s vaizdžiai priminė prieš 46 metus sovietų pradėtų vykdyti masinių trėmimų tikslą - išnaikinti lietuvių tautą. Tam pavaizduoti užpūtė tris prie Šiluvos Marijos paveikslo degusias tautinių spalvų žvakutes. Tačiau tėvynės bei Dievo meilė neužgeso mūsų žmonių širdyse. Tada kunigas uždegė tris žvakes ant altoriaus.

Artinantis birželio 14 moksleiviai, daugiausia iš JAV-bių bei Pietų Amerikos, savo iniciatyva ėmėsi paminėti Baisųjį Birželį. Birželio 14 visi buvo pakviesti į Romuvos sodybą. Vakare tekstus prie lietuviško kryžiaus skaitė juodai apsirengę jaunuoliai.Grojo magnetofono muzika, imituojanti traukinių riedėjimą ir išvežamųjų atodūsius. Buvo skaitomos ištraukos iš trėmimus pergyvenusių žmonių atsiminimų. Nepašykštėta ir statistinių duomenų: per dvi naktis išvežta apie 33.000 Lietuvos gyventojų. Instrukcijoje buvo numatyta išvežti 25% mūsų krašto žmonių, tik tarp vokiečių ir sovietų kilęs karas sutrukdė tą šėtonišką planą įvykdyti. Visada labai gyvų ir išdykaujančių mokinių veidus apgaubė gilus susimąstymas ir liūdesys.

Tada pranešėja paprašė visus pasiimti po degančią žvakutę, pranešdama, kad bus žygiuojama į "Sibirą". Kiekviena žvakutė simbolizuoja po 500 tremtinių. Ilga eilė suaugusių ir jaunuolių nusitiesė per parką ir sustojo prie pievutės, kur iš aukštos žolės kyšojo keletas medinių kryžių. Ratu juos apsupę, visi klausėsi pasakojimo, kokia rami ir šilta buvo 1941 birželio 13 naktis, žadanti gražų rytą. Brėkstančią aušrą sudrumstė rusiškų sunkvežimių burzgimas, NKVD-istų riksmas ir iš namų išplėšiamų žmonių raudos. Iš magnetofono juostos sklido šiurpūs muzikos tonai.

Už žuvusius tremtinius visi sukalbėjo Tėve mūsų ir Amžiną atilsį."Sibire" prie medinių kryžių paliktos 40 degančių žvakučių prisiminti 2/3 tremtinių, kuriuos priglaudė šalta Rusijos šiaurės žemė, o 20 žvakučių atneštos prie vėliavos prisiminti tiems, kurie po Stalino mirties išskankinti grįžo į Lietuvą. Nuleista vėliava, giedant Lietuva brangi. Minėjimas baigtas visiems sustojus ratu ir susikibus rankomis, giedant Kaip grįžtančius namo paukščius, parveski, Viešpatie, ir mus...

E u g e n i j o s L u c i e n ė s j u b i l i e j u s

užklupo jubilietę per Velykų atostogas bevasarojančią Viduržemio pajūry. Kadangi tai buvo neeilinė amžiaus sukaktis, jubilietę panorėjo atšvęsti ją didesniame tautiečių būry. Balandžio 30 Gimnazijos valgyklos salėje susirinko per pusšimtis giminaičių, bendradarbių ir bičiulių. Sveikinimo kalbas pasakė direktorius Andrius Šmitas, Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl.inž.Juozas Sabas, Romuvos liet.moterų klubo vicepirmininkė Vida Sabienė, dr.med.O.B.Šreifeldienė. Visi kalbėtojais džiaugėsi, kad jubilietę 1980 atvyko į Romuvą ir ėmėsi vadovauti Vasario 16 gimnazijos ūkiui, savo nepaprastą energiją pa-

skirdama šios institucijos gerovei kelti bei įsijungdama į centrinių Vokietijos lietuvių organizacijų vadovybes. Pakeltos šampano taurės ir pati jubiliatė, sutartine daina palinkėta Ilgiausių metų. Įteikta bendra Hüttenfeldo lietuvių dovana - brangus porceliano servizas dvylikai asmenų. Atskiri asmenys taip pat įteikė savo dovanas. Pokylį dainomis ir linksmomis išdaigomis pavairino Gimnazijos mokinių chorelis.

KELIONĖ Į LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJŲ ROMOJE

Iš Vokietijos į Romą važiuo 4 autobusai: 1 iš Mūncheno-Memmingeno ir 3 iš Vasario 16 gimnazijos. Jais keliavo apie 200 asmenų. Dar keliolika tautiečių skrido lėktuvais ar važiuo privačiais automobiliais.

Trys autobusai iš Romuvos išvyko birželio 25-tą 19 val. Dviem autobusais keliavo Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė bei orkestras su savo vadovais ir kitais mokiniais bei mokytojais ir dar keliolika iš artimų apylinkių tautiečių. Trečiuoju autobusu važiuo kun.K.Senkaus vadovaujami stattgartiškiai ir tieji, kurie nebetilpo į du pirmuosius.

Oras nebuvo palankus. Vokietija palikta linojant. Ir per Šveicariją važiuojant naktį dar lijo. Per autobuso langus skverbėsi vidun šaltas ir drėgnas oras. Tik prie Italijos sienos keleivius pasveikino skaidri ryto saulė ir šiltas vėjelis.

Į Romą be jokių nuotykių autobusai atvyko birželio 26 priešpiet. Pirmųjų dviejų autobusų keleiviai buvo apgyvendinti viename viešbuty ir po Romą visą laiką važinėjo kartu, o trečiojo autobuso - kitame.

Popiet nuvažiuo į Šv.Kazimiero kolegiją, kur vyko priėmimas. Kolegijos rūmų kieme ir Villa Lituania viešbuty knibždėte knibždėjo šimtai tautiečių iš visų pasaulio kraštų, vaišindamiesi įvairiais užkandėliais, vėsindamiesi šaltais gėrimėliais ir šnekučiuodamiesi. Daugiausia apspiesti buvo iš Lietuvos atvykę dvasiškiai, vadovaujami Telšių vyskupo Antano Vaičiaus.

19,30 val. (buvo skelbiama 18,30 val. Romoje visur buvo vėluojama) prie pat Vatikano esančiame Columbus viešbuty koncertavo Clevelando 9-ių vyrų choras UŽDAINUOKIM su soliste Bobelyte ir pranešėja bei kanklininke Mirga Bankaityte, vadovaujamas Algirdo Bielskaus. Darniai dainavo liet. liaudies dainas. Apie 150 klausytojų triukšmingai plojo, išprašydami porą dainų papildomai.

Tuo laiku turėjo įvykti jaunimo organizuotos eitynės per Romą. Negavus leidimo, pasitenkinta Kryžiaus keliais Šv.Petro bazilikos aikštėje. Apie 600 tautiečių su deglais ėjo ratu giedodami ir melddamiesi. Priešaky buvo nešami mediniai kryžiai.

Tą dieną rytą ir popiet Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano būstinėje vyko Pasaulio LB valdybos atstovų susitikimas su į Romą suvažiuovusiais kraštų LB valdybų pirmininkais bei nariais. Vokietijos LB valdybos pirmininkas ir kiti nariai į susitikimą nebesusėjo. PLB valdybos vicepirmininkas dr.T.Remeikis birželio 30 sukviėtė papildomą pasitarimą, kuriame dalyvavo JAV-bių kultūros tarybos pirmininkė Ingr.Bublienė, iš Australijos LB Baltutienė, Kanados LB atstovavo Bir.eta ir Danys, Prancūzijos - Rič.Bačkis, Šveicarijos - N.Prielaida ir Vokietijos - J.Sabas. Daugiausia buvo kalbama politiniais klausimais. Išdalytas susirašinėjimas tarp PLB valdybos ir VLIKo dėl bendradarbiavimo. PLB ir PLJS valdybos š.m. spalio 23-25 šaukia politinę konferenciją, į kurią prašomos atsiųsti savo atstovus ir visų kraštų LB. Patirta, kad ir tarp PLB valdybos pirmininko bei narių nėra darnaus bendradarbiavimo. Nedidelio atgarsio susilaukė 1988 Kanadoje numatytas šaukti I Pasaulio lietuvių kultūros kongresas, tad jis bus nebe Pasaulio, bet tik Kanados ir JAV-bių lietuvių kultūros kongresas. Laukiama sugestiųjų PLB seimo Toronte 1988 darbotvarkei.

Birželio 27 priešpietė buvo skirta susitikimui su Šv.Tėvu Jonu Paulium II. Į Šv.Petro bazilikos aikštę minios lietuvių pradėjo rinktis dar prieš 10 val. Karštoje saulėje per dvi valandas teko laukti įleidimo į Pauliaus VI audiencijų salę. Apie 2.500 viso pasaulio lietuvių užpildė tik jos trečdalį. Priešakinę salės sieną puošė milžiniškas bareljefas, vaizduojąs Kristaus prisikėlimą. Scenoje sėdėjo Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė ir orkestras. Salėje prieš sceną stovėjo gausus Čikagos lietuvių operos choras, nuolat giedojąs liet.giesmes. Priešakinėse eilėse sėdėjo Bažnyčios dignitoriai ir kunigai, tarp jų ir Telšių vysk.A.Vaičiaus vadovaujama Lietuvos dvasiškių delegacija.

12,30 val., visiems triukšmingai plojant, per šonines duris į sceną įžengė Paulius II.

Jis buvo pasveikintas lietuvių kalba. Įteikta dovana iš Lietuvos - didelė lėkštė su Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus ženklu iš gintaro.

Šv.Tėvas kalbėjo itališkai, lietuviškai ir angliškai apie švenčiamą jubiliejų, apie Dievo tarną arkiv.Jurgį Matulaitį, apie pamaldumą į Šv.Mergelę Mariją ir lietuvių tautos jai paaukojimą. Užtikrino, kad lietuviai užima ypatingą vietą jo širdyje ir mintyse. Prašė perduoti sveikinimus savo brangiesiems ir pasakyti, kad popiežius visus laimina.

Šv. Tėvo kviečiami, visi sugiedojo Tėvo mūsų lotyniškai. Suteikęs apaštališką palaiminimą, atėjo pasisveikinti su Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupe ir orkestru. Po to nulipo į publiką ir ėjo per eiles sveikindamasis ir laimindamas. Giedojo choras, kanklės skambino Lietuva brangi. Gimnazijos mokiniai, palydimi orkestro, sušoko Malūną ir Rugučius, visiems labai plojant. Ir orkestro sugrotas Lakštingalų valsas susilaukė triukšmingų plojimų. Sugrižęs į sceną, Šv.Tėvas vėl atėjo prie Vasario 16 gimnazijos šokėjų bei muzikantų ir su jais nusifotografavo.

Popiet - išvyka į miestą lankyti gražiųjų Romos bažnyčių ir senovės paminklų. Angelo pilies sode iki nakties repetavo Vasario 16 gimnazijos ir Rochesterio (USA) tautinių šokių grupės.

Birželio 28 - didžioji šventės diena. 8 val. abu autobusai pajudėjo Vatikano linkui. Kol suleido į Šv.Petro baziliką ir nurodė vietas, užtruko visa valanda. Iškilmingos Šv. Tėvo mišios su lietuviais vyskupais ir kitais dvasiškiais prasidėjo punktualiai 9,30 val. Dalyvavo visi Romoje esą kardinolai, Europos kraštų vyskupų konferencijų pirmininkai arba jų atstovai, valstybių atstovai prie Vatikano, tarp jų ir Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis, Italijos vyriausybės kai kurie nariai, lietuvių veikėjai, per 2.500 mūsų tautiečių ir pilnutėlaitė šventovė kitų maldininkų, tarp jų nemaža ir lenkų. Giedojo Lietuvių operos choras lietuviškai ir Bazilikos choras itališkai bei lotyniškai.

Koncelebruojančių dvasiškių būrio lydimas, prie altoriaus Šv.Tėvas atvyko Operos chorui giedant Pulkim ant kelių. Lietuviškai perskaityta arkiv.Jurgio Matulaičio biografija, suminint jo dorybes. Telšių vysk.Ant.Vaičius paprašė Šv.Tėvą Dievo tarną arkiv. Matulaitį įtraukti į palaimintųjų sąrašą. Tada Jonas Paulius II Apaštalių Sosto vardu paskelbė arkiv.Jurgį Matulaitį arba Matulewicz palaimintuoju. Visa šventovė smarkiai plojo. Dešiniame altoriuje iškabintas didelis spalvotas arkiv.Matulaičio paveikslas Vilniaus katedros, Aušros Vartų Marijos, Nukryžiuotojo ir lietuviškos sodybos fone.

Skaitinį iš pranašo Ezechielio knygos lietuviškai perskaitė Jubiliejinių iškilnių komiteto pirmininkas, buv.Vasario 16 gimnazijos direktorius Jonas Kavaliūnas.

Pamoksle Šv.Tėvas kalbėjo apie Lietuvos apkrikštijimą ir krikšto esmę bei reikšmę, apie tuo pačiu metu vykstantį jo minėjimą Vilniuje ir iš Lietuvos čia dalyvaujančią dvasiškių delegaciją bei gausius lietuvius iš visų žemynų, užtikrindamas, kad "visu savo širdies troškimu esu su jumis... kiekvieną dieną maldoje lankau jūsų tėvynę. Šioje maldoje, prisimenant jus, jungiasi su manim visa Bažnyčia. Ypač Europos Bažnyčia..." Kad Lietuvos krikštas neša išganingus vaisius ir mūsų amžiuje, rodo lietuvių arkivysk. Jurgio Matulaičio šiandieninis iškėlimas į altorių garbę. Tai ypatinga dovana Bažnyčiai ir lietuvių tautai, švenčiant šį jubiliejų. Nupasakojo palaimintojo Jurgio dorybes. Baigė linkėjimu "būti vertais Kristaus, būti Dievo tauta žemėje, kurią Dievas davė jūsų senoliams..."

Pamokslą Šv.Tėvas skaitė itališkai, bet po keletą sakinių tarė ir lietuviškai, angliškai, lenkiškai bei prancūziškai. Tikinčiųjų maldavimai buvo skaitomi lenkiškai, prancūziškai (skaitė Bačkis, jun.), lietuviškai (skaitė Živilė Bačkienė), gudiškai, ukrainiškai (suminėjo ir lietuvius), ispaniškai (skaitė Albertas Kaluzevičius, suminėdamas ir palaimintąjį arkiv.Jurgį) ir vokiškai (skaitė Gabija Diavaraitė).

Priartėjus aukojimui, aukas nešė įvairios lietuvių organizacijos ir institucijos. Vasario 16 gimnazijos auką atnešė Rimas Čuplinskas, lietuvių skautų - stud.Paulius Mickus su JAV-bių lietuvaite. Su pastaraisiais Šv.Tėvas ilgiau pasikalbėjo ir palaimino.

Šioms mišioms Vatikanas išleido puošnią per šimto puslapių maldaknygę su visa liturgija italų ir lietuvių kalbomis. Jos viršeliuose išspausdintas 1628 raižinys apie lietuvių krikštą iš buv. paveikslo Vavelio katedroje ir jubiliejinis ženklas. Viduje: Vilniaus herbas, minėtas pal.arkiv.J.Matulaičio paveikslas, Vilniaus katedra, Šv.Mikalojaus bažnyčia iš lauko ir vidaus, Šv.Onos ir Bernardinų bažnyčios, stebuklingas Šv.Mergelės Marijos paveikslas Trakuose, abi pusės jubiliejinio medalio. Visi paveikslai ryškių

spalvų. Per mišias giedotos lietuviškos giesmės su gaidomis.

12 val. Šv.Tėvas pasirodė savo darbo kambario lange. Kalbėjo apie Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų bei pal. arkiv. Matulaitį ir laimino Šv.Petro aikštėje susirinkusią minią. Vasario 16 gimnazijos ir Rochesterio lietuvių tautinių šokių grupės, Gimnazijos orkestro palydimos, sušoko Kubilą ir Suktinį. Šokius stebinčiam vysk. Antanui Vaičiui ir jo palydovams sugiedojo Ilgiausių metų, Lietuva brangi ir Kaip grįžtančius namo paukščius.

18 val. - akademija Pauliaus VI Vatikano audiencijų salėje. Šv.Kazimiero liet. kolegijos rektorius prel.Bartkus Jubiliejinių iškilmių Vyriausiojo bei Romos komitetų vardu ir Stasys Lozoraitis Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu itališkai, angliškai ir lietuviškai dėkojo Šv.Tėvui už palankumą Lietuvos Bažnyčiai ir lietuvių tautai. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Apaštališkojo Grigaliaus universiteto istorijos fakulteto dekanas prof.dr.P.Rabikauskas kalbėjo itališkai, supažindindamas apie pustrėčio tūkstančio klausytojų su Lietuvos krikštu ir pal.arkiv.Jurgio Matulaičio gyvenimu bei darbais.

Prof.dr.Vyt.Vardys paskaitą apie Lietuvos krikšto poveikį mūsų tautai skaitė anglų kalba. Pradėjo Mindaugo krikštu ir baigė tikinčiųjų persekiojimu dabartinėje Lietuvoje.

Gražiai dainavo solistė Lilija Šukytė-Vasyliūnienė, pianinu palydima prof.dr.Lampšytės-Kollars, atlikdama porą giesmių itališkai ir per 10 dainų lietuviškai. Klausytojai pasigedo geresnės pranešėjos.

Sugiedojo Marija, Marija, dauguma pėsčiomis iš Vatikano patraukė į netoli esančią Angelo pilį, kurios soduose vyko dainų bei šokių koncertas ir pokylis. Pilis ir sodai buvo šventiškai iliuminuoti.

Po pasveikinimo sugiedotas Lietuvos himnas. Šoko Vasario 16 gimnazijos ir Rochesterio lietuvių tautinių šokių grupės kartu ir atskirai. Gimnazijos šokėjams grojo mokinių orkestras, rochesteriečiams - akordeonas. Dainavo Clevelando vyrų choras UŽDAINUOKIM su soliste Bobelyte. Didžiausio publikos pritarimo susilaukė Gimnazijos šokėjai ir muzikantai.

Įpusėjusio koncerto nuotaiką sudrumstė garbingųjų svečių pakvietimas vakarieniauti. Iš pirmųjų eilių pasišalinančius, pasekė ir daugelis eilinių žiūrovų. Antroji koncerto dalis vyko prie iki pusės sumažėjusio žiūrovų skaičiaus.

Pokylis buvo pikniko pobūdžio. Itališkas vynas sukūrė šeimynišką nuotaiką. Vieni šnekučiavo su seniai matytais draugais, kiti susibūrę linksmai dainavo. Sodai ištuštėjo tik artėjant vidurnakčiui.

Birželio 29 Roma šventė savo globėjo šv.Petro šventą. Iki pietų Gimnazijos keleiviai lankė katakombas ir bažnyčias. 15,30 val. daugumas dalyvavo padėkos pamaldose pal.arkiv.Jurgio Matulaičio garbei žmonių perpildytoje Maria Maggiore bazilikoje. Labai iškilmingas šv.mišias koncelebravo vysk.A.Vaičius. Gražiai skambėjo lietuvių operos choro ir solistės Lilijos Šukytės giedamos giesmės, vargonuojant prof.dr.V.M.Vasyliūnui. Pamokslą apie pal.ark.J.Matulaitį pasakė Čikagos kardinolas J.Bernardin angliškai. Pagerbti Marija ir Antanas Rudžiai iš Čikagos, Šv.Tėvo apdovanoti aukščiausio laipsnio ordinu. Pamaldos baigtos Jubiliejui ruošti komiteto pirmininko J.Kavaliūno kalba ir Čikagos lietuvių operos choro pakiliai sugiedota nostalgiška giesmė - Kaip grįžtančius namo paukščius.

Po pamaldų ateitininkai pėsti nužygiavo į Apaštališkojo Grigaliaus universiteto istorijos fakulteto rūmus. Susirinko apie šimtinė. Čia juos pasveikino dekanas prof.dr.P. Rabikauskas. Ateitininkų dvasios vadas kun.dr.V.Cukuras sukalbėjo malda. Sugiedotas ateitininkų himnas.

Prof.Rabikauskas papasakojo 1553 įsteigto Popiežiaus Grigaliaus universiteto istoriją, pateikdamas įdomių duomenų. Dabar jame studijuoja 3294 studentai iš 98 kraštų, bet nė vieno lietuvio. Profesoriauja 3 lietuviai. Keturšimtmetinėje šio Universiteto istorijoje pirmą kartą jame susirenka tiek daug lietuvių.

Sąskrydžiui vadovavo Federacijos vadas J.Polikaitis, apžvelgdamas jos praeitį, suminėdamas buvusius jos vadus ir iššaukdamas čia dalyvaujančius, tarusius trumpus žodžius. Pagrindinis sąskrydžio tikslas - susipažinimas. Išsukti atsistojo ateitininkai iš Vokietijos, Prancūzijos, Kanados, JAV-bių, Pietų bei Centro Amerikos, Austra-

lijos ir Lietuvos. Lietuvos dvasiškių delegacijos narys kun. Račiūnas gyvai nusakė mūsų krašto dvasinę padėtį ir jo vaidmenį Sovietijoje.

Iš jaunimo pasigirdo kritiškų pastabų dėl per gausaus anglų kalbos vartojimo ką tik vykusiose iškilmingose pamaldose Maria Maggiore bazilikoje.

Prof. Rabikauskas pakvietė visus atsigaivinti šaltais gėrimėliais ir pasišnekučiuoti.

Birželio 30 - išvyka į Vatikaną. Dalis Gimnazijos keliauninkų prisijungė prie Münchėniškų bei memmingeniškų, vadovaujamų kun.dr. Justino Vaišvilos, ir lankė Šv. Petro baziliką bei jos požemius, kur yra ir lietuviška koplyčia, o kita dalis susipažino su Vatikano muziejumi ir biblioteka. Čia buvo proga įsigyti lietuviškų Vatikano šio jubiliejaus proga išleistų pašto ženklų bei įvairių atminų ir išsiųsti laiškus.

Popiet - išvyka į Tivolį. Per porą valandų susipažinta su nuostabiais Villa d'Este sodais ir fontanais. Aplankytas Šv. Kazimiero kolegijos 10 ha ūkis su pilaite ir ūkio pastatais, kur vyko jaunimo gegužinė. Po pasisotinimo gausiais užkandžiais ir gėrimėliais apžiūrinėta sodyba ir laukai. Daugelis gardžiavosi nuo medžių nusiskinamais abrikosais, persikais bei slyvomis.

Temstant kieme užkurtas laužas. Apie jį ratu sustojęs jaunimas linksmai dainavo ir šoko, Audriui Polikaičiui su akordeonu vadovaujant. Čia savo dainomis, šokiais ir įvairiomis išdaigomis gražiai pasirodė Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Daug juoko sukėlė, kai berniukai šoko Blezdingėlę, o mergaitės Oželį. Dainavo ir Clevelando vyrų choras UŽDAINUOKIM. Apie 21 val. pasirodė Lietuvos bei išeivijos vyskupai Vaičius ir Baltakis, lydimi prelatu Bačkio, Bartkaus ir kitų. Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas padėkojo Romos jubiliejinio ruošos komiteto pirmininkui prel. Bartkui ir nariams už pagalbą Vasario 16 gimnazijai atvykti į šias iškilmes.

Vysk. Vaičius atvežė iš Lietuvos kepalą duonos ir kumpio, kurie buvo visiems išdalyti. Jis kalbėjo apie stiprėjantį tikėjimą tėvynėje, džiaugėsi girdėdamas išeivijos jaunimą lietuviškai kalbant bei dainuojant ir prašė likti visados gerais lietuviais.

Vyriausiojo jubiliejinių iškilmių ruošos komiteto pirmininkas vysk. Baltakis padėkojo Clevelando vyrų choro UŽDAINUOKIM vadovui Algirdui Bielskui, R. Kliorienei, Vasario 16 gimnazijai, Rochesterio liet. tautinių šokių grupės vadovei Reginienei ir įteikė dovanų po jubiliejinių medalių.

Sodybos šeimininkas prel. Dobrovolskis personalo ir gyvojo inventoriaus vardu dėkojo aukštiesiems svečiams ir jaunimui už apsilankymą ir gražų vakarą. Gegužinė baigta visiems sustojus ratu apie laužą ir susikibus rankomis, giedant Lietuva brangi bei Kaip grįžtančius namo paukščius.

Liepos 1 rytą - kelionė atgal: iš Romos į Romuvą. Vienas kitas nepakankamai pailsėjęs. Saldžiausią ryto miegą trukdė triukšmas gatvėje: auštant policija vaikė automobilių vagius ir šaudė. Autobuse keletu keleivių mažiau - kai kas dar pasiliko Romoje ilgiau arba iškeliavo savais keliais.

Popiet pasiekta Florencija. Čia buvo numatyta tik pora valandų užkasti, apžiūrėti miestą ir keliauti toliau, bet teko sugaišti net 5 valandas. Vienas mokiniukas paklydo ir niekaip negalėjo surasti "savo" autobuso. Teko kreiptis į policiją, kuri jį atgabeno. Tolesnė kelionė buvo be trukdymų. Deja, važiuoti per Šveicariją tiek keliaujant į Romą, tiek grįžtant namo, teko naktį. Keliaujantieji ypač pirmą kartą apgailėstavo, kad negalėjo pasigrožėti jos puikia gamta. Tik tiek gerai, kad muitininkai prie Italijos-Šveicarijos ir Šveicarijos-Vokietijos sienos buvo tokie mandagūs, jog nežadino snaudžiančių keleivių.

Hüttenfeldas pasiektas per vėlyvus pusryčius. Keliautojų iš tolimesnių vietovių dar laukė kelionė namo savomis susisiekimo priemonėmis.

Išvykos į Romą balansas labai teigiamas. Amžinojo miesto nepažįstantys per penketa dienų turėjo gerą proga su juo susipažinti, iš arti pamatyti mums labai draugišką popiežių Joną Paulių II ir išgirsti jo kalbas bei pamokslą, dalyvauti istoriniame įvykyje - iškilmingame Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus minėjime ir Dievo tarno arkiv. Jurgio Matulaičio paskelbime palaimintuoju, išgirsti rinktinių chorų bei solisčių giesmių bei dainų, susitikti su viso pasaulio tautiečiais. Vasario 16 gimnazijos moksleiviai galėjo tarptautinei lietuvių visuomenei parodyti, kad jie Hüttenfelde neleidžia veltui laiko, bet išmoksta lietuvių kalbos, įsisavina folklorą, susipažįsta su tradicijomis, nekalbant apie išeinamą atitinkamą klasių kursą. Kelionė buvo pigi, ypač moksleiviams.

Čia aprašyti tik tie renginiai, kuriuose teko pačiam rašančiajam dalyvauti. Be jų buvo ir daugiau nemažiau vertingų simpoziumų, iškilmingų pamaldų, koncertų, pasitarimų bei pobūvių.

Apie Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų ir arkiv.Jurgio Matulaičio paskelbimą palaimintuoju popiežius Jonas Paulius II išsiuntinėjo raštą viso pasaulio katalikų vyskupų konferencijoms. Jis buvo perskaitytas ir Vokietijos bažnyčiose. Apie iškilmes Romoje informavo viso Vakarų pasaulio medijai; ypač daug rašė Italijos spauda ir pranešinėjo jos radijai bei televizija.

DIREKTORIUS ANDRIUS ŠMITAS ATŠVENTĖ 40-JŲ GIMTADIENĮ

Š.m. liepos 8 Romuvoje. Buvo numatęs vaišes parke, bet lietumi grasinantis dangus ir vėsoka popietė įteigė burtis Gimnazijos valgyklos salėje. Susirinko apie kapa Gimnazijos bei Vokietijos LB darbuotojų ir kitų bičiulių.

Po kavutės ir pyragų Vokietijos LB valdybos pirmininkas dipl.inž.Juozas Sabas linksma kalba pasveikino jubiliatą. Pakeltos taurės, sugiedota Ilgiausių metų, įteiktos kolektyvinės dovanos - dviratis bei radijo aparatas - ir daug individualių dovanėlių.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėv.Alfonsas Bernatonis pasveikino, įteikdamas naująsias prof.A.Maceinos veikalą Ora et labora.

Kartu su Šmitu savo gimtadienį šventė ir Gimnazijos talkininkas Bernardas Budreika. Jam irgi sugiedota Ilgiausių metų. Draugai įteikė dovanas.

Pagrindinis vaišių patiekalas buvo ant anglių skrudinamos mėsos su įvairiomis salotomis. Netrūko ir gėrimėlių. Kadangi rytoj buvo darbo diena, svečiai išsiskirstė gerokai prieš vidurnaktį.

----- xXx -----

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ SUVAŽIAVIMAS NEUSTADTE

prie Baltijos jūros birželio 26-28, tapęs tradicija, buvo jau aštuntasis, kurio organizavimo našta nešė R. ir E. Baliuliai. Talkininkavo ir kitos darbščios rankos.

Suvažiavimo programą atliko trys referentai. Kun.A.Putcė iš Anglijos aiškino Biblijos tekstą (Luko 15, 11-32), kun.M.Klumbys skaitė paskaitą apie Biblijos reikšmę šeimyniniame ir kasdieniniame gyvenime ir kun.K.Felgendrėheris kalbėjo apie tai, kaip Lietuvos krikštą prieš 600 metų mato lietuviai evangelikai. Referentas pabrėžė, kad tai buvo įvykis, liečiąs visus lietuvius. Po istorinės apžvalgos buvo nemažos ta tema diskusijos, kurių metu išsikristalizavo ypač klausimas, kodėl Lietuva priėmė katalikišką, o ne ortodoksišką krikščionybę. Referento nuomone, iš Vakarų ateinanti krikščionybė buvo dinamiškesnė.

Per uždarymą buvo pasiūlyta ateityje ruošti panašius suvažiavimus ir kituose Vokietijos kraštuose gyvenantiems lietuviams evangelikams, pvz. Bonnoje. Sekančių metų suvažiavimas Neustadte numatytas liepos 1-3 tema - Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidiame savo kaltininkams. Suvažiavimas užbaigtas pamaldomis miesto bažnyčioje, kurias laikė visi trys kunigai.

TELEGRAMA VYSK.P.BALTAKIUI, OFM

Š.m. birželio 26 Neustadte prie Baltijos jūros susirinkusi Vak.Vokietijos lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios taryba vienbalsiai nutarė pasiūsti Lietuvos 600 metų krikšto jubiliejaus vykstančių iškilmių Romoje proga J.E.vysk.P.Baltakiui, OFM, šią telegramą: - Tamstos Ekscelencija, maldoje dėkodami, kad mūsų tauta jau 600 metų yra Kristaus laiminama, mes meldžiamė Viešpatį tą palaimą tęsti ir palaikyti mus visus savo meilės kelyje, kad vienybėje kaip jo vaikai galėtume išvysti naują laisvės rytojų. Lietuvių evangelikų liuteronų Vak.Vokietijos Bažnyčios taryba.

KUN.A.PUTCĖ APTARNAUS ŠIAURĖS VOKIETIJOS LIETUVIUS EVANGELIKUS

Kun.A.Putcė, Anglija, sutiko nuo šių metų pradžios padėti aptarnauti šiaurės Vokietijoje gyvenančius lietuvius evangelikus. Praėjusį rudenį Bonnoje įvykusiame Vak.Vokietijos lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios tarybos posėdyje, kurio metu buvo priimtas ir naujas statutai, kun.A.Putcė buvo išrinktas penkeriems metams tos Tarybos pirmininku. Šiomet Valdyba jį išrinko Vak.Vokietijos LEL Bažnyčios atstovu dalyvauti Lietuvos krikšto jubiliejinėse iškilmėse Romoje, tik, deja, dėl asmeniškų priežasčių negalėjo nuvykti.

DAILININKO A. KRIVICKO KŪRYBA PARYŽIUJE

Musée national d'art moderne centre G.Pompidou pranešė, kad dail. A. Krivicko kūryba yra ne tik praturtinusi šio muziejaus dokumentaciją, bet įtraukta ir į pagrindinį katalogą. Nuo 1980 iki šios dienos buv. Vasario 16 gimnazijos paįšybos mokytojas palaiko kūrybinius santykius su šiuo garsiuoju meno muziejumi. Neseniai šis muziejus įsigijo 1984 ir 1986 kūrybos skaidres. Šio laikotarpio piešinių ir akv. darbų paroda būsianti spalio mėn. Vilniuje, Dailės muziejuje.

PABALTIJO PAŠTO ŽENKLŲ PARODA KYLYJE 1988

Vokietijos filatelistų sąjungos Kylio skyrius 1988 vasario mėn. ruošia Pabaltijo pašto ženklų parodą. Jai garsinti išleisti puošnūs trijų spalvų vokai su atitinkamais užrašais ir Pabaltijo žemėlapiu. Užrašas BRIEFMARKEN-WERBESCHAU "BALTIKUM" yra geltonos spalvos, Pabaltijo žemėlapis žalios ir VEREIN FÜR BRIEFMARKENKUNDE KIEL von 1890 e.V. - raudonos spalvos. Vokus galima įsigyti pas Witold Fugalewitsch, Klint 21, 2317 Schlesen. Tel. 04303-474. Vieno voko kaina 0,80 DM; adresuotas vokas su 0,80 DM pašto ženklu 2 DM. Atsilyginti galima grynais pinigais, galiojančiais pašto ženklais arba pervedant į sąskaitą Postscheckkonto Hamburg 4289-53 203. Už parduotus vokus gauti pinigai bus panaudoti parodai rengti.

M I R U S I E J I

J o n a s A l g i m a n t a ČESNA, VLB Stuttgarto apylinkės narys, mirė balandžio 7 Heidelbergo ligoninėje. Palaidotas balandžio 23 savo gyvenamos vietos Speyerio kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun. Fr. Skėrys, dalyvaujant per 40 žmonių, daugiausia lietuvių. Atsisveikinimo kalbas pasakė kun. Skėrys ir M. Mileris iš Backnango. Visi buvo pakviesti šermenų į svetainę.

Buvo gimęs 1936 kovo 7 Dugnų k., Tauragės apskr. 1941 Česnų šeima repatrijavo į Vokietiją, buvo apgyvendinta Mecklenburge. Karui pasibaigus, sovietai visą šeimą gražino į Lietuvą. Tauragėje keletą metų lankė vidur. mokyklą. 1959 su tėvais ir sesute Dilbiene bei jos šeima antrą kartą repatrijavo į Vokietiją. Apsigyveno Backnange. Ilgus metus dirbo kaip sunkvežimių vairuotojas. Nusipirkęs namą Speyery, ten gyveno iki mirties. Paliko našlę Editą, seserį Anną Dilbienę su šeima ir daug gerų draugų.

V i n c a s ZAVECKAS, VLB Schwetzingeno apylinkės narys, mirė balandžio 9 savo bute, iš-tiktas stipraus širdies smūgio. Palaidotas balandžio 14 Schwetzingeno miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir atsisveikinimo kalbą pasakė kun. Br. Liubinas. Dalyvavo per šimtas asmenų, daugiausia senų bendradarbių bei pažįstamų lietuvių. Ant kapo sudėta daug gėlių bei vainikų, tarp jų ir VLB Schwetzingeno apylinkės su liet. spalvų kaspiniu. Visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į svetainę užkandžių.

Buvo gimęs 1922 gegužės 1 Marijampolėje. Mokėsi siuvėjo amato. Per praėjusį karą pateko į vokiečių kariuomenę, buvo sužeistas į koją. Karo pabaigos sulaukė karo ligoninėje Fuldoje. Nuo 1948 dirbo amerikiečių darbo kuopose, paskutiniu metu 8591 LSCo Schwetzingene, iš kur 1972 pasitraukė. Liko našlė Ingė, dukra su vyru ir sūnaitis.

M i k a s MATUTIS (Michel Matutt) mirė balandžio 15 senelių gyvenvietėje Langenselbolde. Palaidotas balandžio 21 to miesto kapinėse.

Buvo gimęs 1909.VI.27 Aukštumalės Pelkėje, Klaipėdos krašte. Iki 1932 tarnavo Lietuvos pasienio policijoje. Nuo tada iki paėmimo į vokiečių kariuomenę 1940 dirbo audinių fabrike KLaipėdoje. 1943 pateko į sovietų nelaisvę, iš kurios buvo paleistas tik 1946. 1959 atvyko į Vak. Vokietiją. Liko našlė Jadvyga, duktė Rūta, 5 vaikaičiai ir 3 provaikaičiai.

V i k t o r FALKENHAHN, prof.dr.habil.em., vokiečių kalbininkas, mirė balandžio 16 Rytų Berlyne. Buvo gimęs 1903.II.11. Nuo 1917 buvo Vydūno mokinys Tilžėje. Kai Vydūnas 1927 sumanė išleisti veikalą "Siebenhundert Jahre deutsch-litauischer Beziehungen", velionis padėjo rinkti jam medžiagą. 1982 parašė įžangą antrai tos knygos laidai. Nuo 1935 dėstė Karaliaučiaus universitete lietuvių kalbą. 1941 parašė mokslinį veikalą "Lietuviškos Biblijos vertėjas Jonas Bretkūnas ir jo talkininkai" ir daug kitų kalbos mokslo darbų. Nuo 1948 - Humboldtto universiteto Rytų Berlyne dėstytojas ir vėliau profesorius. Nuo 1964 Tarptautinės baltų-slavų santykių tyrinėjimo komisijos VDR sekcijos pirmininkas, Baltistų konferencijų steigėjas, ilgametis vedėjas ir garbės pirmininkas.

B r u n o GAILAWITZ mirė balandžio 27 Schwetzingene. Palaidotas gegužės 4 4680 Wanne-Eickel evangelikų kapinėse. Į laidovuves iš Schwetzingeno buvo nuvykę 14 bendradarbių iš 8591 CSG, kur velionis be pertraukos dirbo nuo 1964. Atsisveikinimo žodį tarė H. Prišmantas. Tarp daugelio vainikų buvo ir 8591 bei 8592 CSG vainikai. Liko tėvas ir sesuo.

G e n o v a i t ė HARNERIENĖ, VLB Bonn-Kölno apylinkės narė, mirė gegužės 27. Palaidota birželio 2 Andernacho miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos katalikų kunigas ir tėv.dr.Konstantinas Gulbinas, OFM Cap. Buvo gimusi 1925.VI.24 Lietuvoje. Liko našlys Ervinas, Vasario 16 gimnazijos absolventas sūnus Albertas, buv.mokinė duktė Irena ir Angelika.

A d e l ė GINTAUTIENĖ-Urbonaitė mirė birželio 9 Bonn-Beuel. Palaidota birželio 15 St. Augustin kapinėse šalia vyro. Laidojimo apeigas atliko kunigai Becker ir Fr.Skėrys, dalyvaujant apie puskapiui žmonių. Sūnaus iš Kauno neišleido. Atsisveikinimo kalbą pasakė kun.Fr.Skėrys. Buvo gimusi 1899.II.24 Kurtuvėnų k., Šiaulių apskr. Per I pas.karą buvo išvežta į Rusiją. Jam baigiantis, grįžo į Lietuvą ir dirbo geležinkelių telegrafo stoty. 1922 ištekėjo už ulonų karininko A.Gintauto. 1941 repatrijavo į Vokietiją, netrukus grįžo Lietuvon, o 1944 vėl atvyko Vokietijon. Vyras mirė 1971.V.20. Paliko du sūnus - Arą su šeima Kaune ir dr.med.Arnoldą Algimantą Bonnoje, 3 vaikaičes ir 1 vaikaitį, 3 provaikaičes.

F e l i k s a s ŠEPUTIS, Vokietijos LB narys, mirė birželio 18 Augsburgėje skilvio vėžiu. Lavonas buvo sudegintas. Buvo gimęs 1906.XI.30 Ventspilėj, Latvijoj.

I z i d o r i u s SRAGAUSKIS, VLB Hamburgo apylinkės narys, mirė birželio 24 Hamburge savo bute. Palaidotas liepos 6 Hüttenfeldo kapinėse. Gedulingas šv.mišias aukojo ir laidojimo apeigas atliko, dalyvaujant per 20 lietuvių, tėv.Alf.Bernatonis. Atsisveikinimo kalbą, perpintą mintimis apie mirtį bei prisikėlimą pasakė ir velionio nueita gyvenimo kelią apžvelgė mokyt.Ričardas Baliulis. Visi buvo pakviesti į Vasario 16 gimnazijos valgyklą pietų. Į laidotuves buvo atvykęs velionio brolis Pranas iš Telšių su dukra gyd.Jovita Drungiliene iš Nidos. Ji ant karsto užbėrė saują iš Lietuvos atvežtų gintarų. Liko broliai ir seserys Lietuvoje, JAV-bėse ir Australijoje. Paliko testamentą. Buvo gimęs 1910.V.10 ūkininkų šeimoje. Baigęs 6 gimnazijos klases, Kaune išėjo buhalterijos mokslus ir tą darbą su pertraukomis dirbo Lietuvoje ir Vokietijoje. 1956-1963 talkino VLIKO informacijos tarnybai Scharbeutze. Uolus filatelistas. Įsteigus Hamburgo lietuvių šalpos draugiją, jai vadovavo iki mirties. Rėmė Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnaziją. Bendradarbiavo lietuvių spaudoje, daugiausia EUROPOS LIETUVY.

VASARIO 16 GIMNAZIJA JIEŠKO ŪKVEDŽIO, -ĖS IR VIRĖJOS

Aukšti atlyginimai: ūkvedžio pagal BAT, virėjos - pagal MTB. Geros darbo sąlygos.

N u m a t o m i r e n g i n i a i

Liepos 26 - rugpjūčio 9 lietuvių tėvų ir vaikų stovykla Romuvoje įvykti negali dėl per mažo išsiregistravusių dalyvių skaičiaus. Vietoje jos vyksta talka Gimnazijos mergaičių bendrabučiui pagerinti. Laukiama daugiau talkininkų.

Spalio 23-25 - Lietuvių kultūros instituto mokslinė konferencija ir suvažiavimas Romuvoje.

Spalio 23 ir 24 - Lietuvių kultūros draugijos suvažiavimas Bad Godesberge, Annaberge. Spalio 23 vakare - dail.J.Batūraitės-Lemkienės parodos atidarymas. Spalio 24 - LKD metinis suvažiavimas ir diskusijos. V.Natkevičiaus, M.A., paskaita apie A.Maceiną-Jasmantą. Vakare koncertas. Dalyvauja - prof.dr.Lampsatyte-Kollars, M.Kollars, H. ir V.Mozūraitytės.

Spalio 25 - kelionė į Centrinę Lietuvos krikščionybės 600 metų minėjimą Mainze.

Spalio 25 - Centrinis Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimas Mainze.

Lapkričio 13-15 - Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas Hüttenfelde, Romuvoje.

1988 vasario 20 - Centrinis Vasario 16 minėjimas Hüttenfeldo Bürgerhaus'e.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Denis ir Hildegard Matzikai iš Frankfurto/M. - 176,--DM, Antanas Banaitis iš Miesau 1 - 100,--DM, Schwetzingeno lietuvių vyrų būrelis per Joną Vitką - 85,--DM, Petras Nevulis iš Freiburgo - 52,--DM, Liucijonas Vilčinskas iš Hageno, Ben.Rudzevičius iš Miesau ir Vaitiekus bei Juzefa Federavičiai iš Bad Zwischenahno po 50,--DM, Povilas Baužys iš Horbo 4 (Schwarzwald) - 36,--DM., Jonas Glemža iš Calw-Hirsau ir Antanas Kiškis iš Los Angeles,CA. po 30,--DM, A.Lipšys iš Mainzo - 26,--DM, kun.V.Dabušis iš Seminole,Florida, USA - 20,--\$, dipl.inž.Alois Panzer iš Halterno, M.Tumaitis iš Mainzo ir Rimantas Gumuliauskas iš Düsselдорfo po 20,--DM. Ačiū.

G a u t a s p a m i n ė t i BOKŠTO ŠEŠĖLY - Vasario 16 gimnazijos vysk.M.Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos laikraštėlis. 17 psl. Redagavo Aidas Palubinskas.

VOKIETIJOS LB VALDYBA D-6840 Lampertheim 4, Romuva. Tel.06256-322